

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSREK:
4-hasúbos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryktler petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 387.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSKIRALY,
STAUBER JÓZSEF

Szerda, február 28.

Ma számunk főbb közleményei:

- Justhák a békéről és a választói jogról.
- Folytatják a technikai obstrukciót.
- Mérenylet a temetőben egy plébános ellen.
- A szállító tolvajai.
- Családi dráma a vasúti őrházban.
- Szociálista vezér, mint házbéruzsorás.
- A jövő cigányzenéje.
- A testvérgyilkos szerzetes pöre.
- Föléledt az olasz-török háború.
- Revolver lövések a bécsi községtanácsban.
- Rosszui sikerült feleségvadász.
- Két és fél millió ember ehínsége.
- Polónyi Gézáé önmagáról, az uráról és az aradiakról.
- Hogyan tárgyalnak a szabadkai járásbírósnál?
- Kilenc új színházi vállalkozás a fővárosban.
- Terkaágok.

A bevándorlók.

Arad, február 27.

A nagyváradiakat fölvaltották az elekiek és az ujszentannaik. Az aradi házakat most sorjában ők veszik, nem mint a konzorcium, spekulációra, hanem maguknak. A sváb nagyközségekből bejönnek Aradra, hogy itt a városi társadalomba olvadjanak be.

A második bevándorlásuk ez. Őseik tudvalevően Elzász-Lotaringiából ide telepített németek, a kiket a munkaszeretet, a szívós szorgalom példájával, a parlag-föld kihasználására plántáltak ide. Es Elzász gyermekeiből hovatovább több lett a százezres, meg a milliomos. Eleinte harisnyákba rejtve, majd kövér szántóföldekben és taka-

rékbetétekben egyre több lett az eleki és szentannai vagyon. Az ismerőseik egyre több históriát tudtak a sváb parasztnabobokról, a Bagi uram eseteihez hasonlókat. Majd a parasztnabobok modernizálódni kezdtek. Üzletekhez, nagystilű spekulációkba fogtak s most végre, szinte föltűnő áramlatként, bevonulnak a városba, megszerzik annak bérházait és beléjük ülnek.

Bizonyos, hogy ez a bevándorlás Aradra mindenképpen örvendetes jelenség. Fölveri az ingatlanok árát, szaporítja a fogyasztókat, s a gazdag emberek különben is szívesen látottak olyan helyen, ahol a kenyérkereset nagy része a jómódu emberekre van alapítva. De az ujszentannai és eleki bevándorlás másként is hasznos. A vagyonos embernek ez a típusa elűt a másféle fölceseperedett emberektől. Ha uri ruhát, uri házat és uri lakást vesz is, azért nem veszi föl az uri életnek amaz allűrjeit, amelyek a könnyelműséggel, az elzárkózással járnak és a melyek a vagyon révén az üzletről és vállalkozásról is új fogalmakat hoznak. Az egykori elzásziak a városi polgárok között is megmaradnak azok a józan emberek, akik a vagyon szeretetében és őrzésében előtűnk talán tulzottnak tetszenek, de minden körülmények között mintái a jól és okosan gazdálkodásnak. S hovatovább egyre jobban részesei lesznek a város gazdasági életének, új és

új terekre vivén át a maguk helyes fölfogásának, vagyonszaporító energiájának hatását. Velük, ha megszapodnak közöttünk, talán még szolidabb lesz a város képe, csöndesebb az élete, de mindenesetre több lesz a vagyoni súlya, gazdasági értéke.

Végignévezve a vidéki városok versengésén, egyre jobban jut az élre Debrecen, amelyet valaha parasztvárosnak csufoltak. Odajut az egyetem, ott van a legtöbb részvénytársulati vállalkozás, ott épülnek a legszebb háromemeletesek, s ott a legdrágábbak a háztelkek minden vidéki városok között. Es ezt az előljárást Debrecen a civisnek köszönhette, annak a józan, egyszerű polgárnak, aki a vagyongyűjtés okosságával nemcsak magát emelte, hanem a maga városának anyagi hatalmát is, a melytől pedig minden függ. Mintha Aradon a civis hiányzó típusát pótolnák az eleki és ujszentannai, nyelvében és külsőségeiben már intelligens magyarrá lett bevándorlók, betöltvén a hiányt az egykori aradi Stadtbürgernek, akik Arad kereskedelmének és iparának első alapját tették le, s a kiknek vagyoni többnyire vagy fölaprózódtak, vagy máshova származtak.

Nemcsak az aradi ingatlan forgalomnak legutóbbi eseményei tették alkalomszerűvé ezeket a följegyzéseket. A figyelő emberek előtt ez már ré-

A szerelmes riporter.

Miklósi, a kiváló rendőri riporter hetek óta nem mutatkozott a megszokott bohém társaságban. Kollégái, akik valamennyien kiárták már a cinizmus iskolájának minden osztályát, nem győztek eléggé csodálkozni a hirtelen történt változáson. Arra volt már eset, hogy egy-két napig elmaradt a cigányfészekből, de ilyenkor a hivatása szólította el. Valami nagyobb büntügyet nyomozott olyan buzgalommal, mintha legalább is a Teleky-pályadíját ígérték volna neki, ha a kutatás eredménynyel jár. Versenyre kelt a hivatásos szaglászokkal, a rendőrség vizsgálóival: a detektivekkel s sokszor „le is főzte” őket. Ámde az még nem fordult elő, hogy Miklósi heteken át ne kukkantson be az ősi tanyára. Ő, aki szerelmes volt az éjszakába, bucsút mondott a rejtelmes, fekete asszonynak, adeut intett a bűvös világu holdnak s megkezdte azt a életet, amelyről mindenkor fölányes mosolylyal és maró gupanyal beszélt, megkezdte a nyárpolgári életet.

Ennek az okát már önök is sejtik. Miklósi azért lett hűtlen régi szerelméhez, mert feltalálta azt az ábrándképet, amely nagyobb varázsszal volt reá az éjszaka minden csalógató misztériumánál. Igen, a rendőri riporter szerelmes lett. A mandulaszemű, bájos, gömbölyűarcu gyermeklányt a korszón látta meg először. Jobbján haladt az atyja, keményvári Aranyosi Aladár, aki hatalmas óraláncával a gyomrán a pénz képviselében volt jelen. Bal-

oldalán kísérte a száznolcvan kilós mama, aki a korszón és évenként Karlsbadban a hiúságot szokta képviselni. Középpont pedig andalgott az aranyos baba, aki az elbűvölő ártatlanságot képviselte — öntudatlanul. Nem meszte etől a három képviselőtől andalgott Miklósi, akinek szokatlan volt ez a kép. Ő csak minden három hónapban járt ki a déli korszóra, minden váltólejáratkor. Máskor az alkonyat hozta meg neki a reggeli frissességet és a hajnal juttatta eszébe a lefekvést. Most kissé hosszasan járka az enyhe napsugaras sétányon és amint megpillantotta keményvári Aranyosi Aladár urat, a pénzpiac legrettegettebb férfifőját a családjával együtt, ezt mondta az egyik kollégájának:

— Tulajdonképpen nem is olyan ostobaság nappal sétálni és éjjel aludni.

Ez a váltólejárati — úgy érezte — fordulópont volt az életében. Valami kellemes melegséget érzett a beasójében, mikor a börze-óriás leányára gondolt. Olyasféle érzelm volt ez, amelyenről ő sokat írt az öngyilkosává vált szerelmesekről szóló riportjaiban. A legnagyobb szakértelemmel megállapította, hogy szerelmes. Most már kereste az alkalmat, hol láthatná meg a pénzügyi tündért. Ezzel megpillantotta a színházban. Megigazította a nyakkendőjét, kihusta a kezelőjét, diákosan megszemegette a haját és a kritikusknak kijelentette:

— Egy kicsit kimegyek.

— Varjon, majd én is.

— Maradjon csak, kérem, mindjárt jövök, csak megkérem az Aranyosi leányának a kezét.

A komolykodó kritikus fölkaagott:

— Ne akarjon a közderülttség középpontjába helyezkedni, boldogtalan ifju.

— Miért, kérem?

— Mert amíg maga ilyen kócos haját és ilyen lehetetlenül fodros nyakkendő-t hord, addig magával komolyan szóba se állnak ott.

Csak nagynehezen sikerült megértetnie vele, hogy lehetetlen a terve.

— De tudja mit, ha komolyabb és polgáriassabb külsőt vesz, akkor én megmiserítem magát azzal a kis lánnyal.

— Hol veszik azt a polgáris külsőt és mennyi annak az ára?

— Az ára: a bohémiség. Magának elég nagy ár, mert fájdalom, egybe sines, mint az a jó bohém szíve.

Ne szaporítsuk a szót. Miklósi egy hét múlva „más külsőt vett” és amikor megjelent a cimborák között, azok idegenkedve fogadták:

— Ki ez a komoly képű bankifju?

A riporter ugyanis többé nem becizolta össze a haját a fcd:ásznál és erre fölkelés után nem szentelt husz perceset, mint máskor, hanem kőspén elválasztotta. A nyakkendője is olyan volt, amilyenben egy hónappal azelőtt kétszáz korona előleget se ment volna végig az utcán.

Ilyen külsővel már a komoly kritikus is szívesen bemutatja a tozsdé király családjának s a flu minden zsuron hűségesen megjelent. Még gondolathoz se tessék megrágalmazni a jó Miklósit, hogy ő talán a teák meg a sütemények kedvéért ment föl Aranyosiékhöz. Volt ekeknél ott sokkal értékesebb is: a Margit

gebhi, de egyre jobban erősödő jelenség, amelyet érdemes és jól esik följegyezni annyi egyéb mozzanat között, amelyek az eladósodást, a visszazüllést és a magunk tekintélyének csökkenését hirdetik.

Justhék

a békéről és a választói jogról.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, február 27.

A képviselőház még mindig a napirend előtt tart a vita legnagyobb részét a két függetlenségi párt taktikai álláspontjának összemérkezése tölti ki. A mai ülésen a Justh pártnak négy tagja beszélt a mind a négy beszéd első sorban a Kossuth párt állásfoglalását bírálta; velük szemben Déry Zoltán védelmezte meg kétszer is egymásután igen talpraesetten pártja politikáját. A Justh-párti felszólalások különböznek ma nem mutattak békülő hajlandóságot a az újabb és erősebb választói garancia keresése és följánlása helyett még mindig a föltétlen priszert hangozlattak.

Náray Lajos elnök nyitotta meg az ülést 9/11 órakor. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök jelentette, hogy napirend előtti felszólalásra Lovázi Mártonnak, Bikády Antalnak, Bakonyi Samunak, Benedek Jánosnak adott engedélyt.

(Justh a harc mellett.)

Justh Gyula személyes megtámadás címen válaszolt Apponyinak, aki azt a kijelentést tette, hogy a Justh párt szövetséget az ország ellenségeivel; a nemzetiségekkel és a szociáldemokratákkal. Ezt a gyanúsítást nem várta volna Apponyitól. A Justh-párt a választói jog kérdésében együtt küzd mindenkivel, aki az általános títkos választói jogot akarja. Déry Zoltánnak ama gyanúsítására, hogy a Justh-párt a kormány megbuktatására törekszik, kijelentette, hogy az valótlanság. A Justh-párt nem személyek ellen, hanem elvekért küzd és a véderőjavaslat ellen. Ezt annak idején Berzeviczynek is megmondta, tehát

hiába rázza a fejét a Kossuth-párt, ez így volt a ez az igazság.

A Justh-párt mindaddig fog harcolni, amíg a véderőt le nem veszik a napirendről. Ezt a harcot hirdette Apponyi is a csak az újabb időben változtatta meg véleményét. A miniszterelnöknek ama tegnapi kijelentésére, hogy aki jobb garanciát tud ajánlani, az álljon elő, kijelenti, hogy a Justh párt régászkodik régebbi pártihatározatához a stól nem tér el.

(Ellentétek a két függetlenségi párt között)

Déry Zoltán személyes kérdésben szólal fel. Kijelentette, hogy a két függetlenségi párt együttes értekezletén is a Kossuth párt mai álláspontján volt és az obstrukciót nem helyeselte. Justh jóhiszeműségében nem kételkedik, de a Kossuth-párt reputációja érdekében kénytelen kijelenteni, hogy amit ő mond, az az igazság.

Holló Lajos személyes kérdésben szólal fel. A Déry Zoltán által említett közös értekezleten egyöntetű megállapodás volt a választói jog kérdésében. Az ellentétek csak a legutóbbi időben merültek fel, de ezt a Kossuth-párt idézte elő. Ismételt hangosítja pártja követelését, hogy a kormány vegye le napirendről a véderőjavaslatot és tüzze ki tárgyalásra az általános választói jogról szóló javaslatot. Ez esetben létrejöhet a béke, annál inkább, mivel a Justh-párt küzdelme nem személyek, hanem csakis a véderőjavaslat ellen irányul.

Vertán Endre napirend előtti felszólalásában megemlékezik Apponyiról, aki politikai pályán csak a legújabb időben tért el ellenzéki gondolkodásától és fordult az ellenzék ellen. A Kossuth párt a nemzet ellen oszalekedett, amikor lesze el. Ezzel végtelen sokat ártott a függetlenségi eszméknek, melyet pedig éppen a Kossuth párt hangoztatott évtizedek óta. S ez a párt nemcsak a nagy eszméket, de a küzdő ellenzéki pártot is cserbenhagyta, talán éppen a miniszterelnök által hangoztatott jutalomért. Bizik a nemzetben, hogy ezt a kormányjuttalmat váró függetlenségi pártot ezek után megfogja ismerni és érdeme szerint fog elbánni

vele. A Justh-párt haladni fog tovább a maga kitűzött útján; nem kér a kormány kegyéből a nem fogja soha cserbenhagyni a függetlenségi eszméket, ha a folytonos küzdelemben is lesz része miatta.

Déry Zoltán Vertán támadására megjegyzi, hogy igen különös, hogy a Justh-pártnak egy hónapig nem volt semmi kifogása a Kossuth-párt ismert föltételei ellen, csak amikor ezeket a föltételeket teljesítette a kormány, akkor támadja a pártot. Több tárgyilagosságot kér Justhtëktől.

Bakonyi Samu csodálkozik azon, hogy a Kossuth párt inkább akarja a véderőreformnak végleges formáját, mint a provizórikus megoldását, hiszen a végleges reformmal egyszer és mindenkorra lemond a nemzeti engedmények nagyobb mértékének megvalósításáról. Foglalozik azután a miniszterelnök tegnapi beszédének azzal a passzusával, amely erősen választói garancia följánlására hívta föl pártját. Tud ugyan róla, hogy szóba került ilyen törvény alkotása, amely az általános választói jog e részben való benyújtása kötelezettségét mondaná ki, de olyan törvényt, amelyre egyszerűen rá van írva az, hogy: általános választói jog és a terminusnál egyebet sem tartalmaz, elegendő garanciának nem fogadhat el. (Helyeslés balról.) Egyébként hangoztatja, hogy pártja harci készségét semmi sem fogja csökkenteni és a végéig küzdeni fognak válalat missziójukért.

Az elnök ezután a holnapi ülés napirendjére a mai napirendet tüzte ki és két órakor az ülést berekesztette.

Az új közös miniszterek Budapesten. Budapestről jelentik: Berchtold Lipót gróf közös külügyminiszter és Bilinszky László közös pénzügyminiszter csütörtökön reggel Budapestre érkeznek, hogy a magyar kormány tagjainál látogatást tegyenek. Csütörtökön este Khuen-Héderváry miniszterelnök tiszteletükre ebédet ad és pénteken térnek vissza Bécbe.

igéző tekintete. A riporter folyton ebben mélyed el és a nagy zsongásból alig hallott egy kukkot is. Ha a szomszédos házban hármas rebőgőlyköt fognak el ilyenkor, őt még akkor se lehetett volna a leánya mellől elszólitani. Hogy Margit szerette-e a fiút? Természetes. Hiszen Margit még abban a korban volt, amikor a lányok a redakciók munkásszában látják a költőt, a regényírókat és a rózsás halhatatlanság várományosait. Persze, hogy megszerette Miklósi. Eddig mindig olyan ifjakkal volt körülvéve, akik ilyen hangnemben csevegtek vele:

- Volt ma a jégen?
- Igen. — Nem.
- Ma szép napunk volt.
- Igen.
- Kijön holnap tenniszezni?
- Igen. — Nem.

És így tovább. De olyan fiatalokkal, akiknek a homloka köré babért is varázsolhatott képzeletében, olyannal még nem találkoztott. Margitka boldog volt. Boldog volt akkor is, ha a fiút nem látta maga mellett, mert legalább ábrándozhatott hótisztá szerelmükről. A nagy meglepéséből már csak egy dolog hiányzott. A szentimentális kis leány igen szeretett volna költői leveleket olvasni Miklósi tollából. Mert azok az ifjak, akik eddig megajándékozták soráikkal, kivétel nélkül így kezdték leveleiket:

„Igen tisztelt kisasszony!

Válaszolva ezen hó 5 én keltezett nagybocsájé, van szerencsém kijelenteni... stb. stb.“

Másik:

„T. Nagysád!

Nagyfokú üzleti elfoglaltságom idézendette elő, hogy kézből vett b. sorait csak most nyugtázom válaszsá. Idecsatolva a) alatt mellékkelem arcképemet és fordulati postáival elvárom t. nagysádét is. Amikor ezen sorokat írom, nem mulaszthatom el figyelmeztetni t. nagyságot, hogy azon esetben, ha b. szerelmével megajándékozni méltóztatik, úgy minden törekvéssel azon leszek, hogy pontos kiszolgálással ezen bizalmat továbbra is megtartsam.

Kiv. tiszt.

Harman Soma pp.

Látnivaló tehát, hogy a leánya nem valami pompás környezetben élte eddigi éveit és nem kell csodálkoznia, ha ilyen kereskedelmi szerelmi levelek után szép poétikus írás után vágyakozott. A legközelebbi találkozásuk alkalmával meg is mondta az ideáljának:

— Ugy-e szeretnéd maga leveleket írni?

A fiú azokra a borzalmas levelekre gondolt, amelyeket még nem is régen a szabójával váltott, s már-már ezt mondta:

— Semmit se gyűlölök úgy, mint a levélírást.

Azonban a kérdést úgy tette föl a leány, hogy arra csak igenlően lehetett válaszolni. Miklósi mosolyogva szólt:

— Hogyne szeretnék. Életem legboldogabb percei azok, amelyek levélírással töltötek el.

— Nohát akkor holnapután délutánra egy nagyon szép levelet hozzon nekem. De ne

hánnya el az írását, mert akkor nem tudom elolvasni.

Margit mélyen nézett az ifjú szemébe és szinte könyörgő hangon ismételte:

— Okvetlen elvárom azt a poétikus levelet.

Miklósi direkt korán végzett a munkájával, hogy elég ideje legyen otthon megírni a levelet. Két óráig irányzott elő a levélírással. Leült az íróasztalához és leírta: „Édes anyanyelvem! Aztén még egyszer leírta és még egyszer leírta, de nem tudott tovább menni. Akkor elővette a leány arcképét és hosszasan nézte. Hatha abból erőt merít a levélíráshoz. Félóra múlva ismét nekifogott és így kezdte: „Amikor magácskát először megpüantoltam a korszón, ott voltak a szüleim is; azonkívül jelen voltak János Irán polgármester, Kovács Elemér dr. alpolgármester, idősebb Mariassy Péter vasuti főfelügyelő, és még sokan későbbiekünk...“

— Hisz ez riport. Ugy írok, mintha valami temetési beszérről számolnék be.

Dühösen tépte el a levelet, a part és újat vett elő. Gyönyörű betűkkel írta le: „Drága Anygyall! Amint az arcképét nézem, nem tudom megállapítani, mit szeretek magan? A szemébe, amely úgy tünel, hogyha a gajti tanyák között járna, orvoslendü be a liene telefonálni a tüsoltórért, mert óriási lánggal gyujtán meg a fölhamasított rasományokat. A kar meghaladná a 150000...“ Ismét gépiesen megallott a toll.

— Borzassó hat már meg tűzről akarok írni. Kétségbeesett, — gondolta a szegény fiú és rágni kezdte a cigarettáját. De nemsokára

Folytatják a technikai obstrukciót.

(Andrássy cikket irt az obstrukciók ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 27.

Ma már kilencedik napja foglalkozik a képviselőház a politikai béke témájával a napirend előtti felszólalások folytán kilenc nap óta nem került sor a véderőreformra. A Justh-párt nyíltan hirdeti, hogy ezeket a felszólalásokat az obstrukció fegyverei közé sorozta s élni fog velük a lehetőség végső határáig. Maga az előkegesség eddig még nem vetett kritikát a napirend előtti vitának, bár a munkapárton már látható türelmetlenséggel nézik a dolgok ilyen menetét.

— Nekünk — mondják — elég volt az élvezetből nézni, hogyan szedi le egymásról a két függetlenségi párt a keresztvizet, most már szeretnék valami eredményt is látni a Kossuth-párttal való békének.

A garanciális törvény.

Ma különben a Justh-párt részéről még az ülés előtt négy szabadságkérő levelet nyújtottak át Návay Lajos elnöknek és bejelentették, hogy névszerinti szavazást kérnek. Az elnök meglepetten szolt:

— Minek akartok névszerintit, hiszen mindenkinek adok engedélyt napirend előtti felszólalásra és nem korlátozok senkit a beszéd terjedelmében.

A technikai obstrukcióra főkészült függetlenségi erre előállítás tervüktől és egyelőre nem nyújtották be a névszerinti szavazást kérő leveket.

Az a benyomás, melyet Földes Béla tegnapi beszéde keltett, ma tovább foglalkoztatta az elméket. A Justh-pártnak a választójogi garanciája, melyre Földes beszédében célzott, abban állans, hogy az országgyűlés a véderőreform előtt egy rövid egyszakos törvényjavaslatban körvonalszűn a választójogi alapelveit s ugyanez a törvényszakasz részletes javaslat kidolgozására és beterjesztésére utasítaná a kormányt.

Justhék szerint, ha a kormány komolyan

másik levélbe kezdett. „Aranyos Margitkám! Ha magára gondolok, mindig az jut eszembe, milyen ennivalóan jó szíve is van magának. Sokkal jobb, mint az összes jótékonyági egyesületek vezetőinek, akiknek jótékonyági törekvései egyáltalán nem felelnek meg a mai kor közvéleményeinek. Legutóbb is a ruhakiosztás alkalmával...”

Most már fölugrott a kétségbeesett riportter és a tűkör elé állva ordította:

— Megőrültem! Megőrültem!

De hirtelen lecsendesedett, leült a diványra és higgadtan kezdett gondolkodni. Megállapította, hogy nem tud mást írni, csak riportot. Hirtelen arra gondolt, hogy máshonnan kiír valami szentimentális badarságot, amde ez ellen becsületes lelke és önérzete nyomban föllázadt.

Másnap bement a szerkesztőhöz és jelentette:

— Szerkesztő ur kérem, a nyári szabadságomat most szeretném kivenni, mert fontos családi ügyeket kell elintéznem.

Délben már a vonatról volt. A váróteremben a következőket írta egy levélpapírra:

„Kedves kisasszony! Mi soha többé nem fogunk egymással beszélni. Isten vele. Felejtsem el.

Megcimmezte Aranyosi Margitkának és a szekrénybe dobta. S most már boldog szíven várta a prüsszögő gőzparipát, amely elröpíti fehérbajú édes anyjához, abba a kis faluba, ahol az szerelmes levelet, se riportot nem kell írnia — két héttig.

B. L.

akarja a választójogot, akkor el kell fogadnia a biztosítéknak ezt a módját is. Annál is inkább, mert ehhez a megoldáshoz nem lenne szüksége se az osztrák kormány, se a király előzetes jóváhagyására, amit a véderőreform módosításához ki kellett kérnie.

A kormányban megvolna a hajlandóság arra, hogy egy ilyen törvényszakasz alkottas-sér, anélkül azonban, hogy annak tartalma előre megkösse a kormány és a többség kezét a választójogi reform közelebbi alapelveire nézve. Nem lehetetlen azonban, hogy valami módon mégis megtalálják az utját a megoldás e formájának, ami Justhékát is kielégítőné, mert jelképileg a priusz érvényesülését foglalná magában.

A tervnek a többség táborában is vannak akadályai, Justhéknek viszont szövetségeseikre, a szocialistákra kell tekintettel lenniök a megegyezésben, nehogy az általános, titkos kijátszásának, vagy elodázásának vádjával illethessék őket.

Hangulat a Ház folyosóján.

A délelőtti folyamán a Justh-párti képviselők sürűn tanácskoztak Földes Bélával a garanciális béke gondolatának felvetőjével. Justh Gyula a kibontakozási tervekkel szemben arra hivatkozott, hogy a Justh-párt meghozta határozatát, amelyhez sem hozzátenni, sem elvenni valója nincs. E határozat az általános titkos választójogi jog feltétlen követeléséről szól. Ebből a nyilatkozatból azt is ki lehet olvasni, hogy a Justh-párt vezető megalázza Földes Béla tervével való közösséget. Torábbi képet adtak a békekilátásokra a mai ülés eseményei abban a vitában, amely Justh Gyula, Déry Zoltán és Holló Lajos közt folyt le s amelyből beigazolódott, hogy Justh Gyula nélkül is tárgyaltak a Justh-párt vezető egyéniségei és hogy egyszer megállapították egy együttes konferencián, hogy a Justh-párt és a Kossuth-párt között a választójogi reform kérdésében nincsenek áthidalhatatlan ellentétek.

A Házban már kora reggel bent volt ma is Andrássy Gyula és buzdón konferált a különböző pártok vezető politikusaival.

Andrássy Gyula gróft megkérdezték, nem folytatja-e békeakcióját a Justh-párttal szemben.

— Nagyon sajnálom, — felelt Andrássy — de én erre a szerepre nem vagyok alkalmas médium.

A folyosón délben az a hír terjedt el, hogy Khuen ma, vagy holnap meglátogatja Justhót. Illetékes helyen erről semmit se tudnak, sőt nagyon valószínűtlennel tartják.

Andrássy cikke.

Andrássy Gyula gróf a Magyar Hírlap ma esti számában érdekes cikkben azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy a további obstrukció igazolható-e. Cikkében fejtegetéseinek a véderőreformra vonatkozó részét foglalja össze az alkotmánypárt vezetője és a következő befejező részben terjeszkedik ki arra, hogy a választójogi reformjairt indokolt-e a késhégyig menő parlamenti harc. Andrássy cikkében ezeket írja:

Nagyon helyeslem a Kossuth-párt azon határozatát, hogy a rendkívüli fegyverek használatáról letegy, helyeselem e. t., ámbár a kormány katonai politikáját ma is hibáztatom. Elítélem, hogy nagy terheket vállaltak anélkül, hogy saját programjuknak megfelelően a cimer és jelvény kérdését megoldották volna, anélkül, hogy lényegesen előre vitték volna a perrendtartás kivételével a magyar államnyelv ügyét a katonai szolgálat terén. Anélkül, hogy a kormánynak katonai politikáját magamévé tenném,

mégis azt hiszem, hogy a megindított harcnak a végletekig való vitale súlyos hiba volna.

Az ellenzék nem szoríthatja arra a kormányt, hogy a maga programjának megvalósítását akkor kísérje meg, amikor az ellenzék akarja, mert ezzel az esetleges meghibuzulás esetén a felelősséget magára vállalná. Az ellenzék csak úgy tehet jó szolgálattal az ügynek, ha leszögezi a kormány azon nyilatkozatát, melyben a választójogi reform megoldásához köti magát, az időpont megválasztását azonban a kormányra bizza. Ne adjon az ellenzék ürügyet arra, hogy a fiaskó ódiomát ráhárítsák. Az ellenzék normális feladata csak az, hogy a közhangulatot és a többséget az érvelés és meggyőzés fegyverével magának megszerezze.

A legnagyobb hibája a véderőjavaslatnak az volt, hogy amikor megemlíti az 1888: XVIII. t. cikket, nem tisztázta azt a homályt, amelybe azt a helytelen alkalmazása helyezte. A kormánnyal történt megállapodás azonban ezt az aggályt meg fojta szüntetni, igaz ugyan, hogy nem új törvény hozatalával, hanem parlamenti határozattal, de én ezt is elegendőnek tartom. Csak az, hogy a meglevő törvényünk értelmét tisztázzuk, nem pedig az, hogy új jogszabályt alkossunk.

A Ház óriási többsége az országgyűlés ujonomegtagadási jogának akarja hatályát fokozni és biztosítani, nem pedig az obstrukció hatályát, ezért az előbbeni kérdésről világosan nyilatkozik, az utóbbi kérdésre vonatkozólag pedig hallgat, semmi irányban nem hoz létre új jogszabályt. Ez a határozat nem kívánja a végrehajtó hatalom kezét az obstrukció esetében is megkötöni.

A benyújtott törvényjavaslatnak második nagy sérelme az volt, hogy helytelen definiációt adott a megvédendő területnek. Ez azonban szintén meg fog változni, úgy, hogy ezen az alapon sem lehet okot találni az obstrukcióra. Az Apponyi által felsorolt többi sérelme, amelyeket a kormány nem orvosolt, másodrendű fontosságúak és hitem szerint még azt se indokolták volna meg, hogy a javaslatot általánosságban meg ne szavazza az, aki máskülönbösen helyesli intézkedését.

A kérdés tehát most már csak az lehet, hogy van-e más, nem a véderőjavaslatban rejülő olyan sérelme, amely a végletekig vitt ellenállást, a parlamenti forradalmat megindokolhatja. Néhányan illet vélnek találni a perrendtartás azon szakaszában, amely a szolgálati nyelvet törvénybe iktatja. Ez a szolgálati nyelv törvénybe-iktatásának forszírozását nagy politikai hibának tartom, annak dacára, hogy szerintem a jelenlegi szolgálati nyelv jogosan állapított meg. Azért tartanám a törvénybeiktatást nagy hibának, mert teljesen felesleges, mert lealázó volna az ellenzékre. Az obstrukció folytatása tehát a véderőjavaslat és a perrendtartás tartalma miatt nem indokolható.

A jövő cikkemben arról akarok szólni, igazolja-e az érthetlenség a választójogi törvény meghozatalának kétségbevonhatatlan nagy érdeke.

Bécsi hang a békéről.

A Házban a délelőtti órákban elterjedt a híre annak, hogy a békés megegyezés elő akadályokat igyekeznek gördíteni Bécsben ama körök, melyek minden a kalmat megragadnak, hogy a magyar érdekeknek árthassanak. A bécsi „Reichspost“ ugyanis a miniszterelnök és a Kossuth-párt között kötött békét a következőleg kommentálja:

— Khuen miniszterelnökről tudva van, hogy feltétlenül lojális és királyhű férfiú és

pen ezen okból anélkül, hogy ő a monarchia hatalmi állása ellen követni szándékolt ilyen példoylethez hozzájárult volna abbéli buzgalomban, hogy a Kossuth-pártot a maga részéről megnyerje, ígéretének horderejével nem volt egészen tisztában.

A magyar ellenes keresztény szociális árganum hírének persze szívesen veszik komolyan.

Justhék folytatják a harcot.

A Justh-pártok helyiségeiben ma este a Justh-párt, a pártok kivüli függetlenségek és a gazdapárti képviselők közös értekezletet tartottak és ezen Egry Béla indítványára határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint folytatják a harcot az általános titkos választói jogért és a véderőjavaslatok ellen. A közös értekezleten elhatározták, hogy miután a Kossuth-párt tagjai szóval akarnak küzdeni a véderőjavaslatok ellen, nekik alkalmat fogadják nyújtani a felszólalásra, egyébként azonban folytatják a technikai obstrukciót. Ugy ezen az értekezleten, mint a rá következő Holló Lajos közléseire rendezett banketten igen hevesen támadták a Kossuth-pártot, kiknek eljárását Justh Gyula árulásnak minősítette. A hangulat az egész estén nagyon harcias volt, amely azonban nem annyira a kormány ellen, mint inkább a Kossuth-párt ellen irányult.

Föléledt

az olasz-török háború.

— A nagyhatalmak és az olasz flotta akciója. —

Távirati tudósítás.

Konstantinápoly, február 27.

A hónapok óta csöndes olasz-török ellenségkedés lángját egyszeriben föllobbantotta az olasz flottának elhamarkodott és a nemzetközi jogot sértő akciója. O assország, miután Tripolisban az annexó törvénybeiktatásával sem tud hódítani és hadi sikereket fölmutatni, ismét megkísérli, hogy európai Törökországba vigye át a harcot. Ennek az újabb kísérletnek kiinduló pontja volt Beirut váratlan bombázása.

Hivatalos jelentések szerint Beirut bombázásánál 52 ember meghalt, megsebesült 56 ember, köztük egy orosz ember. A beirut-i válnak a hadügyminisztériumhoz érkezett távirata szerint gondos intézkedés történt a külföldi konzulátusok és a külföldiek lakóháza védelmére. A rend helyreállítása jó benyomást tett. A konzulok köszönetet mondtak a válnak intézkedése miatt, szintugy több külföldi ember is köszönetét fejezte ki. Az ostromállapot következtében a lakosság máig minden fegyverét kiszolgáltatni tartozott. A Libanonba menekült kereskedők üzletein kívül valamennyi üzlet és bank újra megkezdte működését.

A lapok jelentése szerint a portának a Beirut előtt megindított olasz bombázás ellen a hatalmaknál tett panaszra kedvező fogadtatásra talált. A római francia nagykövet még a török lépés megtörténte előtt megbízást kapott, hogy irányítsa olaszország figyelmét erre a körülményre.

Kiutasítják az olaszokat.

A beirut-i váli jelenté, hogy a lakosság rendkívül iagatott. Tegnep négyezer török a konak elé vonult s az olaszok kiutasítását követelte. Hasonló tüntetéseket más helyekről is jelentenek. A váli a kormánynak azt ajánlotta, hogy legalább az alsóbb osztályokból való olaszokat utasítsa ki. A török kormány különben éppen ma közölte a vilajethatóságok-

kal a minisztertanácsnak az olaszok kiutasítására vonatkozó határozatát. A határozat végrehajtásáig a hatóságok kötelesek őrködni, hogy a lakosság ne ragadtassa magát zavargásra az olaszokkal szemben.

A Dardanellák védelme.

A porta határozottan értesült arról, hogy az olasz flotta legközelebb újabb akciót fog kezdeni. A porta a hatalmakhoz jegyzéket intézett, amelyben tudatja, hogy abban az esetben, ha az olasz flotta az égési vizeken akciót kezd, a Dardanellákat aknákkal el fogja zárni.

Családi dráma a vasuti őrházban.

— A kikapós pályaoúrné merénylete. —

Távirati tudósítás.

Budapest, február 27.

A budapest-lajosmizsei vonal egyik őrházában családi dráma játszódtott le tegnape előtt délután. Fuller Lajos vasuti őrra ötször rálőtt a felesége. Elhagyatva, három golyóval a testében feküdt a szerencsétlen ember az őrházban, amig tegnep negyvenezen kívánszorogott az őrházból, megállította a 6503. számú személyvonatot és megkérte a személyzetet, hogy hozza őt be Budapestre valamelyik kórházba, mert ott az elhagyatott őrházban el kell pusztulnia.

A mentők hozták be a súlyosan sebesült embert a Rókus-kórházba. A tagbaszakadt, erős, vörös bajszu embernek az egyik golyó a tüdejét furta keresztül, egy másik a derekába hatolt, a harmadik pedig a lábába.

Fuller Lajos a következőképen mondta el a merénylet történetét:

— A feleségemmel és két gyermekemmel évek óta élek már a lajosmizsei vonalon, a huszadik számú őrházban. A feleségem azonban, aki szép asszony, egy kissé kikapós menyecske volt és sokszor egész éjszakán át kifaradt. Emiatt gyakori volt köztük a veszekedés. Már két évvel ezelőtt megakart az asszony gyilkolni. Egy éjjel gyerekeimre ébredtem fel. A feleségem ott állott az ágyam mellett, éles borotvával a kezében. A torkomat akarta elvágni. Akkor megbohosítottam neki és tovább is együtt éltünk, de az asszony nem javult meg.

Szombaton éjszaka ismét kifaradt az asszony és én emiatt alaposan leszidtam. Vasárnap délután együtt bementünk Alsó-Lajosra árpaát vásárolni Kovács Lajos gazdához. A gazda visszakisért bennünket az őrházba, ahol elborozgattunk. Borozgatás közben ismét előhostam a szombat éjszakai kifaradást és szemrehányást tettem a feleségemnek. Egszerre csak felugrott az asszony, revolvert vett elő és ötször egymásután rámszította. Egem három golyó találta és csuszoroskadtam.

A feleségem meg Kovács Lajos gazda befekteték az agyba s a feleségem ott maradt mellettem. Éjjel kor jöttek a csendőrök, kihallgattak és az asszonyt elvitték magukkal. Én hűfőn délig feküdtem elhagyatva az őrházban, amig negyvenezen kívánszorogtam a sinek mellé és megállítottam a vonatot, amelyen behozták ide Budapestre. Ott az őrházban el kellett volna pusztulnom.

A szerencsétlen ember bizik abban, hogy a kórházban fel fog gyógyulni és az orvosok is remélik, hogy megmenekül az életnek.

A szállító tolvajai.

— Elitélt aradi bünszövetkezet. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Részletesen foglalkoztunk annak idején assal a nagyszabású lopási ügygyel, melyet Pol-lák Arnold aradi szállító kárára követtek el kocsissal. Szabó István, Nagy Sándor, Kapás István, Bavalák György és Petyó Pál kocsisok hónapokon keresztül dézsalmalgatták a gazdájuk részére szállítás végett átadott árukat. Kettlen, hárman, vagy négyen összeállva, esetleg egyedül nyitogatták fel a ládákat s az árukat vagy a piacon, vagy pedig magánosoknál értékesítették.

A tolvajszövetkezet különösen rövidarut, vásznat, posztót, fejrevaló, vagy nagy kendőt tulajdonított el sokat, de loptak cipőket, zsebkendőket, cipőket, kanalakat is. A rendőrség széleskörű nyomozást indított s így sikerült megállapítani, hogy a vádlottak kiknek adták el a lopott holmit. Megállapították, hogy Szar-bik Mihály kocsis és felesége összesen három vég vászmat vettek potom pénzben, Simon Aranka napszamosnő, aki Szabó Istvánnal, az elsőrendű vádlottal vadházasságban élt, 12 darab törölközőt, 15 darab batistat zsebkendőt, 2 tucat inget s öb n és apró dolgot fogadott el, Szerle István napszamos hat darab kendőt vett a bünszövetkezetből, Mucsi István, ki jelenleg huszár közigény, 1 vég vásznat és különbörő porcelánarut vett a bünszövetkezetből, Petyó Andrásné és férje, Petyó András szintén több arut kaptak ajándékba fiuktól, Petyó Páltól, ki szintén tagja volt a bünszövetkezetnek.

A nyomozás befejeztével az aradi kir. ügyesség az előzetes letartóztatásban levő Szabó István, Nagy Sándor, Kapás István, Bavalák György és Petyó Pál ellen 1 rendbeli folytatólag elkövetett lopás büntette miatt, Szar-bik Mihály, Szar-bik Mihályné, Simon Aranka, Mucsi István, Szerle István, Petyó Andrásné és Petyó András ellen pedig 1 rendbeli folytatólag elkövetett orgazdaság büntette miatt emelt vádat.

A mai tárgyaláson 12 vádlott közül már csak 11 állt a vádlottak padján, mert Petyó Andrásné időkönben elhalt. A tárgyalás során csupán Petyó András tagadta, hogy a büncselekményt elkövette volna s így eltene az ügyész bizonyíték hiján eljette a vádat. A többi vádlottak beismerésben voltak, egyedül Bavalák tagadta a terhére rótt büncselekmények közt 12 badogkanál elutajdonítását.

A törvényszék valamennyi vádlottat bünszónak mondotta ki, s Szabó István első, Nagy Sándor másodrendű vádlottat 10 havi börtönmre, Kapos István harmad és Petyó Pál ötödrendű vádlottat 8 havi börtönmre, végül Bavalák György negyedrendű vádlottat 6 havi börtönmre ítélte lopás büntetéseért. Az orgazdasággal vádlottak közül Szar-bik Mihályt 3 napi, Szar-bik Mihályné 1 heti, Simon Arankát 3 heti, Mucsi Istvánt 2 heti és Szerle Istvánt 3 napi fogháza itélte orgazdaság büntetéseért. A vádlottak valamennyien belenyugodtak a büntetésbe.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:	
Szerkesztőség (6jelen-nappal)	367
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
Műhelyállomás	181
Kiadóhivatal és hirdetésial osztály	181
Nyomda	187

Revolver lövések a bécsi község tanácsban.

— Az omnibuszkocsis merénylete. —

Távirati tudósítás.

Bécs, február 27.

Izgalmas jelenet játszódott le ma este a községitanács ülésén. Az ülés a késő éjjeli órákig tartott és este 10 óra tájban a második emeleti karzatról egyszerre több revolverlövés riasztotta meg a városi képviselőket.

Óriási izgalom támsdt a teremben, a községtanácsosok felugráltak a helyeikről és mindnyájan merényletre gondoltak. A merénylet az elősietett szolgálak azonnal a földre tepertek, kicsavarták kezéből a revolvart és megkötözve egy mellékhelyiségbe helyezték el. A nyomban megtartott rendőri vizsgálat megállapította, hogy a merényletnek nem volt semmi büns szándéka, merénylete nem ember élete ellen irányult, mert a revolverében levő töltések, melyeket a terembe lőtt, nem éles, hanem vaktöltések voltak.

Kihallgatása alkalmával eleinte nem akarta magát megnevezni és csak hosszas vallatás után tudták kideríteni, hogy Bauer József volt omnibuszkocsis az illető, a sopronmegyei Lajta-ufjából származik és a saját bevallása szerint a lövésekkel csak fel akarta hívni a községtanácsosok figyelmét egy ügyére, melyben a város igazságtalan volt vele szemben.

A rendőrség kihallgatás után letartóztatta a lövöldöző omnibuszkocsist.

Két és félmillió ember éhínségben.

— A kínai forradalom áldozatai. —

Távirati tudósítás

Bécs, február 27.

A pekingi osztrák-magyar diplomáciai képviseletéhez érkező jelentések borzalmas képét rajzolják annak az éhínségnek, amely már hónapok óta dúl az óriási és sűrűn lakott birodalomban, amelynek borzalma a Kínában időközben végbement politikai forrongások hihetetlen mértékben fokozták. Kiang-Su észak-tartományban egy millió, Anhui és Hupeh észak-tartományokban ötszázezer ember küzd az éhhalállal.

Az egész birodalomban a valóságot korántsem megközelítő hivatalos adatok szerint hatszázezer, vagyis több mint két és fél millió embernek nincs betevő falatja, különösen a rendkívül sűrűn lakott városokban; s ha az éhínség által sokszor sújtott birodalom falusi gazdanépe máskor készséggel és hathatósan segíthetett a városi nép nyomorán, ezuttal az teljesen lehetetlenség, mert a politikai forrongásokon kívül súlyos árvíz, áríz és más elemi csapás ezt a falusi népet is koldusbotra juttatták. Gyermeknek százával elhalnak, vagy pedig koldulásra adják magukat, a felnőttek pedig rablóbandákba verődnek és sorra fosztogatják a boltokat és raktárakat, úgy, hogy az őstermelésen kívül az ipar és a kereskedelem is teljesen tönkre ment ezekben a tartományokban.

As előjelekből ítélve, májusig még rettenetesebb méreteket öltő inaségban segített, Sanghájban nemzetközi segítő bizottság alakult, amelynek Bernauer Károly sanghaji osztrák és magyar főkonzul is tagja. A bizottság nem csupán élelmiszerek és pénzádomány nyújtásával akarja lehetőleg enyhíteni a nyomort, hanem az is, hogy az inaség folytán nyomorgó vidékeken munkához, kenyérkereset-hoz alarra juttatni a köztudomás szerint igen dolgozó és szorgalmas kínaiakat. Nanking

és Vuhu vidékén a katonai hatóságok és a gazdag kínaiak támogatása folytán máris sikerrel járt ez az emberbaráti akció, a bizottság rendelkezésére álló anyagi eszközöktől függ az akciónak a többi tartományra való kiterjesztése is. E végből a bizottság bizalommal fordult az európai közönség könyörületességéhez és adományt kér. Ausztria és Magyarország részéről az osztrák szabaddalmazott kereskedelmi és ipari hitelintézet (Bécs) fogad el könyöradományt.

Szocialista vezér mint házbérusorás.

— Buchinger Manó a kényur. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 27.

Panszros levelet kapott egy fővárosi lap. Aki írta, régi dalt énekel: alacsony munkabéretet lelketlen háziura könyörtelenül söpri be a maga zsebébe, piszkos, nedves a lakása s ha a fizetéssel egy percig is késik, az utcára dobják családjával együtt.

A dal tehát a régi — a szöveg azonban új és meglepő. Annyira meglepő, hogy első pillanatra hibetlennél és lehetetlennek látszik. A levélíró a Nagydíófa utca huszonhatos számú házában lakója. A ház Buchinger Izidoré tulajdona, kezelője — Buchinger Manó, a magyarországi szocializmus párt vezértitkára, a répjogok fanatikus apostola, a lelketlen házbér uszora tüzeszavú ostroma.

Súlyos volt a vád, de a tárgyi részében igaznak bizonyult. A Nagydíófa-utca huszonhatos számú ház istállónak is beillik. Kívülről alig látszik, hogy mit rejt a belseje, ujonnan van festve s még apró majolika-díszek is igyekeznek lelezni a szomorú valóságot. Az egyemeletes háztan huszonöt lakás van: valamennyi egyszerűs, csupán a házmesternek van két szobája. Ha belépünk egy ilyen lakásnak csufolt rekeszbe, önkéntelenül is az orrukhoz kapunk, amelyet nehéz és fojtó szag üt meg, a falokról csurog a nedvesség s innen a ratánetes levegő. Csupa piszkos és förtelmes mindenitt. A lakók — munkásemberek, mosónők — keservesen panaszkodnak. Öten hatan szorulnak egy-egy szobába, sőt a földszinten van egy kis szoba, amely egy kilenc tagú családnak a hajléka. A piszkos, nedves és sötét „lakás” ért 52-60 koronát fizetnek havonta a szerencsétlen lakók s ha sokallják, Buchinger Manó ridegen feleli:

— Fel is ut, le is ut, akinek nem teszük, mehet!

És jaj annak, aki nem fizet pontosan: irgalmatlanul kilakoltatják. A lakók valamennyien azt állítják, hogy a ház, amely a legelmiribb közegészségügyi követelményeknek sem felel meg, Buchinger Manó tulajdona. Tartozunk az igazságnak annak a megállapításával, hogy a ház telekönyvíleg kitünttetett tulajdona nem ő, hanem Buchinger Izidoré. Buchinger Manó, ugylátszik, csak kezelője a háznak, ami különben a felelősség és beszámítás szempontjából egyre megy.

SPORT.

+ Az Aradi Testgyakorlók Köre s hó 29-én, csütörtökön este 8 órakor a Millenium sörözősarnok külön helyiségében rendez évi közgyűlést tart, melyre a tagokat ez uton meghívja az elnökség.

Polónyi Gézané önmagáról, az uráról és az aradiakról.

(Beszélgetés a kegyelmes asszonygyal.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Bátyjának, Steinitzer Imrének temetéséről érkezett meg Polónyi Gézané kegyelmes asszony a bátyja, Steinitzer József, Demeter-utcai házába, ahol az Aradi Közlöny munkatársát lekötözött előzékenységgel és szívéllyel fogadta. Karácsonyra megtisztelte az Aradi Közlönnyel azzal, hogy néhány közvetlen és érdekes sorban reminiscenciákat írt és azt illet megköszönünk.

— Hígyje el, hogy soha még ujságba nem írtam. Az öregem ezt nem is engedné meg. „Elég ha a család férfi tagjai szerepelnek a nyilvánosság előtt, még csak az hiányozna, hogy maguk asszonyok is kikivánkoznak a világba” — szokta mondani a férjem. Nem is láttam én másutt nyomtatva a nevemet mint báli tudósításokban. Az Aradi Közlönnyel kivétel teltünk. Megkaptam az engedelmet és én nagyon szívesen írtam. Nem mutattam meg senkinek az irást, mert nem akartam, hogy abban javítsanak, vagy más valami legyen, mint amit én akartam elmondani az aradiaknak, akikre a nap minden órájában örömmel gondolok. Az uram is, a leányom is elakarták olvasni, de csak nyomtatásban látták viszont. Ez volt az első alkalom, hogy ujságíró kérésének engedtem és az ujság részére dolgoztam. De ez lesz az utolsó is.

— A fővárosi hírlapírók ezt már mind jól tudják és engem, elismerésre méltóan, bétében hagynak. Háts vágyok érte, mert pokol lenne az életem, ha valamennyi ujságíró, aki a házukba megfordul interjúért, engem is kérdezne. Ha a szobaleány a jeltéző urat bejelenti, akkor én távozom az uram szobájából, félre vonulok olvasni.

— Ma sokáig olvashat a kegyelmes asszony — mondja a szobaleány gyakran — a Lenkey ur van itt, az tizenegy óráig itt marad.

— Egyszer akart engem meginterjúvolni egy ujságíró, szegény ez is megjárta. Beóthy László jött el a Budapesti Hírlaptól és a ravasz fiu nem találva otthon az uramat, hamiskán mosolygott és így szólott:

— Nagyságos asszonyom, én ugyan a képviselő urhoz jöttem, hogy vele beszéljek. Sajnos, nincs itthon. De őszintén szólva, igen örülök, hogy nincs itthon. Sokkal érdekesebb, ha nagyságos asszonyom elmondja, milyen hatással van önre a férjének politikai szereplése, de különösen a párbjai?

A férjem ugyanis az időtájt igen sok párbajt vívott. Nem tudom már mit feleltem, de azt láttam, hogy Beóthy nem távozott valami jókedvélen. Ugy érezte, hogy le van főzve. Köröskényben találkoztam vele később, fegyvergyakorlatra vonut be, de már mint szingyzató.

— Remélem kegyelmes asszony — mondta nevetve — most nem dob ki, ha tiszteltteljesen megkérdelem, hogy mint az igazságügyminiszter feleségére, miként hat férjének politikai szereplése? Persze, hogy nem haragudtam, de főleg azért nem, mert tudtam, hogy amit mondom, nem kerül az ujságba. Beóthy László akkor már gazdag ember volt, nem volt szüksége arra, hogy az ujságba írjon.

— Aztán meg én mit is beszéljek az ujságíró uraknak. Politikával egyáltalában nem törődöm, van, aki ezt elvégezze — ugyebár.

Társaságba sem igen járok, mert az évek csak igen kis részét töltöm a fővárosban. Vagy falun vagyok, vagy valamelyik fürdőhelyen, igen gyakran külföldön utazgatunk. Most is Montecarlóból jöttem a fiammal. Aradiakkal is találkoztam ott, de csak a beszédjükből tudtam meg, hogy ebbe a kedves és szép városba valók, személyesen nem ismerem őket.

Azért is haragudtam, hogy az uram hírlapban felelt Nagy Sándor izléstelenségére, melyet a képviselőházban egy közbeszólással követett el. Minnek kellett; megverekezett vele a fiam és pontum. De az aradi rabbi ur nyilatkozatára már kellett felelni. — Csak nem töröm, hogy öt évvel vényítsenek — mondotta az öregem, — ugys gyorsan öregszünk meg.

— Remélem, hogy ezzel az én nyilvános szereplésem be van fejezve — mondotta nevetve a kegyelmes asszony és bámulatosan eleven és hű memóriával az egykori szép aradi asszonyokról kezdett csevegni; az érdekes krónikák színes adatainak felsorolásában nagy segítségére volt a nővére, Vörös Károly kuriai bíró neje. Sajnos nem hatalmazott fel sem a kegyelmes, sem a méltóságos asszony, hogy elmondjuk, kik voltak akkor a szép leányok Aradon, mikor még ők is aradi leányok voltak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szerda: Kis gróf, operett. C) bérlet.

Csütörtök: Cyrano de Bergerac, dráma.
A) bérlet.
Péntek: Provánszi vándor, operett. Bő-
szór. B) bérlet.
Szombat: Provánszi vándor, operett. C)
bérlet.

Kilenc új színházi vállalkozás a fővárosban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 27.

Talán a pénzügyi viszonyok lettek kedvezőbbek, vagy a vállalkozási kedv lett ragyogóbb, de tény, hogy Budapestben új és nagy színházi vállalkozások vannak készülőkben, sőt egyik-másik már a közeli magvalósulás stádiumába jutott. A Nemzeti Színház új palotájának építésére kiírt pályázat aktuálisá tette a kérdést, hogy mi lesz a Népszínház reneszánszával. Már megindultak a kombinációk, a tippelések az új vállalkozó személyére nézve is. Különösen a Faludiék, a Bárd csoport és a Malonyai Dezső nevét emlegetik, mint olyanokat, akik biztosan pályáznak. Sokkal aktuálisabb azonban a Kertész utcai Lucembacher telken épülő Erzsébet-színház, amelynek Erdélyi Miklós, a nagyváradi színház igazgatója lesz a vezetője. E a színház állítólag már 1913. szeptemberében megnyitja a kapuit.

A főváros tanácsa előtt fekszik Mezei Béla volt győri színházigazgató kérvénye, aki Budán a saját telken színházat akar építeni. De egy másik budai színház kérdése is vajudik. Az állandó budai színház, amelyet Krecsányi Ignác — Beöthy Lászlóval épített kompániában. E négy új komoly színház mellett a jövő hónapban Új Szinpad címen indul meg egy színházi vállalkozás Bárdos Arthur és Révész Béla igazgatása alatt, ahol különösen irodalmi egyfelvonásosok fognak színpadra kerülni.

Új orfeumra is adott engedélyt nemrégiben a főkapitány. Ez az új mulató Vabics Lujza tulajdonosa lesz és érdekes, hogy éppen a Fővárosi Orfeummal szemben, a Negyvező utcában épül. Atépitik a nyáron a Friedmann-orfeumot is. Ha a Margitszigeten tervezett nemzetközi varietét és a Károly-köruton már épülő új ka-

barét is tekintetbe vesszük, amelynek Ferenczi Károly, a Vigaszínház tagja lesz az igazgatója, kitűnik, hogy egy-két éven belül a főváros kilenc új színházi vállalkozással lesz gazdagabb. Vagy talán szegényebb?

* Góthék a Baccaratban. Nagy várakozással tekint az aradi közönség Góthék legközelebbi fellépte elé. A kiváló művészek, akik mindig legkedvesebb vendégei voltak az aradi színháznak, ezúttal legjobb szerepükben, Barnstein Baccarat-jában lépnek fel. Góthék ezúttal csak egyetlen estén vendégszerepelnek s az előadás tisztá jövedelme az Aradi Újságírók Segítő Egyesületének alapját fogja gyarapítani. Az érdeklődés a közönség körében oly nagy, hogy már most is számosan jelentkeztek egy a színházi pénztárnál, mint az egyesület vezetőiségénél, hogy jegyeket foglaljanak le. Az újságíró egyesület elnöksége ezért ezúton tudatja a közönséggel, hogy az elővétel csak március 4-én kezdődik meg.

* Krecsányi új társulata. Krecsányi igazgató, mint a színház hivatalos lapja: a „Temesvári Színház” jelenti, immár befejezte a színtársulat szervezését. A színtársulat új tagjai lesznek: Felső Rózsai subreta, Nosseda Károlyné operaszeneszo, Fenyő Emilné (aki Gyenge Anna ököskébe lépett), Kerész Ödön hőszíner, Szigethy Andor komikus, Magas Béla és Várkonyi Sándor. A régiak közül megmaradnak: Bartók Etel, Bimbázy Teréz, B. J. özyné, Fodor Ella, Greguss Margit, Jákó Amália, Ligeti Klári, L. Mihályfi Julia és Ocsay Kornélné; a férfiak közül: Árkossy Vilmos, Bálint Béla, Bajczy György, Cseh Iván, Gáthy Kálmán, Kardoss Géza, Kövessi Lajos, Ocsay Kornél, Szeghő Eadra, Tabori Emil és Vajda Alfréd. A színtársulat kötelékéből szeptember hó elsején megválnak: Albert Ersti, Haller Irma, E. Rossi Rozina, Tarnyai Lajos, Vidor József, Fenyő Emil és Virágh Ferenc. A körus is számos új taggal fog megerősödni, úgy, hogy a jövő szezonban a temesvár-budai színtársulat a legjobb és legszebb lesz a vidéki társulatok közt.

* A provánszi vándort, Rieger Alfréd melódikus, bájos operettjét pénteken mutatja be a társulat, amely igen nagy apparátussal készül a darabra, amelyet magyar színpadon először Aradon adnak. A premiér-est ünnepességét nagyban növeli az is, hogy azon a zeneszerző, Rieger Alfréd személyesen is részt vesz, sőt már a főpróbán is jelen lesz. Az operett főszerepeit Dióssy Nusci, Neógrády Dóra, Négrádi Malvin, Bankóné, Győző, Hussár, Polgár és Vas játsszák.

* Villany Adorás fellépte. Adorás Villany, a világhírű meztelen táncosnő, akinek művészi produkeióit az egész világ megosodálta s mindenki a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott rólok, mint már megirtuk, március 4-én és 5-én, hétfőn és kedden lép fel az aradi színházban. A két előadás bérleten kívül lesz, éppen ezért az igazgatóság felkéri a bérletet, hogy idejében gondoskodjanak a helyek megtartása iránt, mert a szokásos fentartásokat ezen előadásokra nem lehet vonatkoztatni. Jegyek erre a két előadásra március hó 2-án reggeltől előre váltások a következő helyarák mellett: Proscenium-páholy 20 kor. 20 fill., I. r. páholy 15 kor. 20 fill. Közép-páholy 17 kor. 70 fill. I. r. támlásszék 4 kor. II. r. támlásszék 3 kor. 10 fillér, III. r. támlásszék 2 kor. 60 fill. II. em. páholy 9 kor. II. em. erkély I. sor 2 kor. 30 fill. II. em. erkély 2-3 ik sor 1 kor. 70 fill. II. em. 4-5-ik sor 1 kor. 40 fill. III. em. erkély I. sor 1 kor. 40 fill. III. em. erkély többi sor 1 kor. 6 fill.

* Cyrano de Bergerac. Hosszu pihenő után a színház előadásra tüste ki Cyrano de Bergeracot, Rostand legkiválóbb, világhírű alkotását, amelyet csütörtökön játsszik a drámai társulat. A társulat nagy ambícióval és gondtal készül a világhíradalom eme egyik legkiválóbb alkotására, amelynek főszerepeit a Keszler-pár, Várnay, Beregi, Dalli, Herold játsszák.

* Csányi Mátyás operája. Március 5-én mutatja be a szegedi színház Csányi Mátyás, volt aradi karmester operáját, a Péter sobót. A darab két felvonásos, de az egész estét betölti. A szereplői csupa papok. Az egyik főszerepet Huzsár Károly, az aradi színház énekesje játssza.

* Országos Művész Zsebnaptár 1912. évre. Szerkesztői: Sütassy Zoltán, országos képviselő az Országos Művészeti Egyesület ügyvezető elnöke. 176. lap. Ára 1 korona 50 fillér. A fenti cím alatt egy hézagporló munka jelent meg, amelyben a gyakorlati műhessékedő mindennapi foglalkozásában előforduló kérdésekre adott felvilágosításokon kívül a legkiválóbb művészeti szakírók tollából eredő hasznos művészeti közlemények foglaltnak.

* A házasság be szép... címen zenésített meg Kertai Ernő fiatal zeneszerző Polgár Sándor szövegét, melyet a „Provánszi vándor” nagy operettje 1-ső felvonásában fog énekelni Neógrády Dóra és Győző Alfréd. Ezen kedves apróságra a két művész pompás táncot fog lejteni, bájos, hangulatos dallamai előreláthatólag az egész városban nagy népszerűségnek fognak örvendeni.

* Bernard Shaw páratlan sikerű vígjátéka „Nem lehessen tudni” már könyvalakban is kapható Juhász és Társánál Andrassy-tér 16.

* Az Apolló világhírű sligere. Ebben az évben, amelyből rövid két hónap telt csak el eddig, igen sok fényes, diadalmas sikert ért meg az Apolló, de az a fenomenális siker, amely az Apolló jelenlegi sligerképének, A halálhajó-nak bemutatását kíséri, minden példán felül áll. „Minden jegy elkelt”. Ez a tábla az összes előadások során felkerült a pénztárnak s zeufolt nézőtér gyönyörködött a tragikusan szép, nagykonceptiójú képben, amelynek minden jelenetét művészi finomsággal megrajzolt és megjártozott részlete az életnek s az a hatalmas apparátus, az a nagyarányu technikai előkészület és készség, amellyel ezt a filmet előállították, egyenesen bámulatbaejtő. Megrászón tragikus az a jelenet, amikor a fiu az apa bűnét magára veszi s eltávozik idegenbe, hogy erős kézzel, erős lélekkel lásson munkához. Lélekstrisszafojtva, remegve lesi a publikum azokat az erősen drámai jeleneteket, amikor a pénzvágyó, beestelen apa, bár nem tudja, fia életére tör. Gyönyörű jelenete a képnek az, amikor a hatalmas világitótorony falrobban és rombadől s különösen művészi látvány a tenger háborgó hullámaival küzködő vitorláhajó, amely végül is sátonyra jut. A csodásan szép, minden jelenetében művészi képet, amely a modern kinematográfia legkiválóbb produktuma még csak szerdán mutatja be az Apolló. 177

* A halálhajó. (Az Uránia szenzációja.) Az Uránia igazgatósága a közönségnek „A halálhajó” című szenzáció kép iránt tanusított nagyfokú érdeklődésére való tekintettel a két napra tervezett előadást egy nappal meghosszabbította s holnap szerdán ugyancsak e kép kerül bemutatásra. Az Uránia-színház mostani nagyvitali sligerképe A halálhajó a kinematográfiának új irányját jelöli meg. Nincs kassirozott kiállítás, hanem mindent a természet kihasználásával és a költségek teljes szemibe vevésével kell megcsinálni. Ennek a képről negyedmillió koronát költöztek el. Egy hatalmas vitorlász hajót dobtak az elemek marlékaul, egy teljesen felépített világitó tornyot robbantottak fel, eltekintve a nagy személyzettől, amely ebben a nagy stíli darabban közreműködik. Nézze meg mindenki ezt a páratlan képet, melyet még csak szerdán mutat be az Uránia színház. 178

TÖRVÉNYKEZÉS

Hogyan tárgyalnak a szabadkai járásbírósnál?

— Bíró és ügyvéd összeszólalkozása. —

Szabadka, február 27.

Szokatlan és hangos jelenet folyt le tegnapi délelőtt a szabadkai járásbírósnál Gál Lajos dr. járásbíró előtt. Egy becsületsértési pert tárgyaltak, amelyben a vádlottat Vass Antal dr. ügyvéd védte. Vass a tárgyalás egész folyamata alatt rendkívül idegesen és feltűnően türelmetlenül viselkedett. Amikor tárgyalás alatt a bíró az egyik tanu vallomását diktálta jegyzőkönyvbe, Vass közbekiáltott:

— A tanu ezt nem mondotta.

A bíró annak tudtában, hogy a jegyzőkönyvet jól diktálta le, kijelentette, hogy igenis a tanu vallomását vette jegyzőkönyvbe. Vass erre végleg kijött a szobából és azt mondotta:

— Csak a való tényeket szabad a jegyzőkönyvbe venni. Ői ne fűzze hozzá a következtetéseit.

Minthogy az ügyvédi hangja szokatlanul erős volt, a bíró odaszólt neki:

— Én ilyen hangos nem vagyok hozzászólok.

Erre a következő párbaszád folyt le a bíró és az ügyvéd között:

— Kérem a perrendtartást betartani és a tanu vallomását lehetőleg szöveg szerint a jegyzőkönyvbe venni.

— Nem fogadok el utasításokat a jegyzőkönyv vezetésére, én tudom a dolgomat.

— Micsoda hang ez, ezt kikérem magamnak.

— A tárgyalást én vezetem a nekem törvényszerinti jogom önt rendretasítani és megbírságotlani.

— Szeretném látni.

— Rendretasítom ügyvéd urat a rendretasítást jegyzőkönyvbe vétetem. Figyelmeztetem, hogy ha így folytatja, rendbírósággal sújtom.

Vas ennek dacára folytatta, mire Gál bíró száz korona rendbírósággal sújtotta. Amikor figyelmeztette, hogy ez felfolyamodással élhet, Vass ezt felelte:

— Oh igen!

A bíró erre megvonta Vasstól azt a kedvezményt, hogy a bíróság előtt ülve tárgyalhat a felhívta, hogy jelentse be szabályszerűen a felfolyamodást. Vass így jelentette be:

— Hát hányszor mondjam? Nem megmondtam, hogy felfolyamodok.

A bíró felhívta Vass dr.-t, hogy álljon fel. Az ügyvéd azonban erre nem volt hajlandó. Gál bíró ekkor Vass dr. költségére elhalasztotta a tárgyalást, a vádlottat felhívta, hogy más védőt nevezzen meg, mert Vass a tárgyalásból kizárta, az egész esetet jegyzőkönyvbe foglalta a jelentést tett felettes hatóságának.

§ A magyarigeni mandátum. Budapestről jelenük: Az általános képviseléválasztás alkalmával rendkívül heves volt a küzdelem a magyarigeni kerületben a mandátumért. A kerületben a munkapárti Szász Pál dr. a nemzeti-ségi Vajda Vojvoda Sándorral állott szemben és a küzdelemből egy szótöbbséggel került ki győztesnek. A kisebbségben maradt nemzeti-ségi párt petícióval támadta meg a mandátumot, étetéssel, itatással és vesztegetéssel vádolva meg Szász Pál képviselőt és részrehajlással Molnár Károly választási elnököt. A kir. Kuria felhozott abszolút és relatív érvénytelenségi

okokra nézve vizsgálatot rendelt el. A kolozsvári kir. tábla kiküldött bírója vezetése a vizsgálatot és már 890 tanu hallgatott ki a helyszínen. Ekkor a peticionálók által a vizsgálat-hoz szükséges és már harmadizben letétbe helyezett összeg elfogyott és negyedszer már nem voltak hajlandók léseni a 3000 korona összeget. A vizsgálatot vezető táblabíró erre az iratokot fölterjesztette a Kuriához, amely a mai napra tűzte ki a folytatólagos tárgyalást. A tárgyalás elején Tetéleni Ármán dr., a képviselő védője kérte a petíció visszautasítását, mert óvadékok nem tettek le. A Kuria a védő indítványát elutasította s mivel a körvényesek elmulasztották az újabb óvadékok letétét, úgy határozott, hogy csak azokat az abszolút érvénytelenségi okokat fogja elbírálni, amelyekre nézve a vizsgálatot befejezték. A tárgyalást holnap folytatják.

A jövő cigányzenéje.

— Jaj mennyit fogok spórolni. —

*

Temesváron a cigányzenészek elhatározták, hogy eszentul nem fognak tányérozni. Sőt! Fix fizetést fognak kérni!

Hát ez kérem óriási! Az utóbbi időben ugyan mind gyakrabban egészen fiatal csótát mutat a pénztárcám, a feleségem ugyan egész egyszerűen kirugott, a paralizisem ugyan napról-napra rosszabbodik, de azért kint vagyok a Wasserleitung-ból. Na ja: a cigányok eszentul nem tányéroznak! Mennyi megtakarítás! Istenem, eszentul nem kell annyiszor mondanunk, hogy szintén zenész.

Mert kérem, a helyzet a következő: Ői bérel egy szongorát és ha fizet havonta 20 koronát, akkor 50 év múlva öné a szongora. De könyörgöm alázatosan közben ön elmegy a kávéházba, ahol cigány játszik. És ön hidob háromszor három krajcárt a tányérra. Tegyük fel, hogy ön egy szolid polgár ember, aminthogy nem az, és csak ötször megy hetenként a kávéházba, pedig ahogy én önt iamerem, hát nyolcvanháromszor teszi azt. Már most mintán ön ötször megy hetenként a kávéházba és minden alkalommal háromszor jönnek önhöz tányérozni, feltéve, de meg nem engedve, sőt téve tagadva, hogy ön három krajcárt, azaz hat fillért tesz esetenként a tányérra, ez hetenként annyimint negyvenöt krajcár, azaz kilenven fillér, az kérem egy hónapra négy hetet számítva száznyolcvan krajcár, vagyis háromszázhatvan fillér, egy évben nem kevesebb, mint kétfőszeregy-százhatvan krajcár és négyezerháromszázhusz fillér, de hogy ön megpakkadjon, hát megsugom azt is, hogy az kilenc év, kilenc hónap és kilenc nap alatt huszonegyezer-négy-százhatvanöt krajcár és annyimint negyvenkétezer-kilencszázharminc fillér. (Becsületszavamra annyi, de ha Urasága nem hiszi, hát számoljon utána.)

Ön még nem is tudja, hogy mi az a Lisoferm és mégis ennyit spórol kilenc év, kilenc hónap és kilenc nap alatt. Ha már most ha mind a negyvenkétezer-kilencszáz és harminc fillért félre teszi egy spórkasszába, mind a kilenc év, hó és napig és a végén feltöri a spórkasszát és feltéve, hogy időközben nem rendelik el a esődot bárhol található ingó — és Horvát Szlavonországok kivételével — a magyar állam területén levő ingatlan javaira, továbbá, ha a fentjelzett műveletek szabályszerű végrehajtása után netalán mégis, gottbehüte megüti a főnyereményt, ami legeszerencsésebb esetben egy millió korona,

akkor a spórolt pénzen esetleg vehet magának egy önműködő váltóhosszabbítót, esetleg egy földrajzi jegyet az aradi ujságírók koncertjére.

(Irhattam volna jobbat is, de micsináljak, micsináljak, mikor én az egész ügyön ugye spórolok semmit.)

Merénylet a temetőben egy plébános ellen.

Távirati tudósítás.

Szabadka, február 27.

Tegnap délután háromnegyed három órakor a szabadka rókusai temető botrány színhely volt. Egy durva, részeg legény, Kántor István megtámadta Raich Balázs rókusai plébános aki éppen egy temetőről készült hazamenni bicskával le akarta szurni. A pap, aki mag is erős ember és nem ijed meg a saját nyekától, az odaszólt hivatkozva megfélemlenő támadót, akinek ily módon merénylete nem sikerült.

A merényletről Raich Balázs a következőket mondta el:

— Tegnap délután 2 órakor temettem özv. Sárcevec Krisztinát a rókusai temetőben. Körülbelül háromnegyed háromkor lett vége gyászszertartásnak s én éppen hazafelé indultam. Mintegy husz lépésnyire a sirtól három legény akik közül az egyiket Kántor Istvánnak hívták, förtelmesen káromkodott. Odaszóltam káromkodókhoz:

— Temetőben nem illik káromkodni, hanem imádkozni, — mire a legények közül előugrott Kántor és sértegetni kezdett, majd a kezével hadonászott. Én félreléptem Kántort, ak erre hátraugrott, bicskát rántott elő és azt belém akarta szurni. Ekkorára azonban már odaértek hozzánk a gyászolók, akiknek segítségével megfékeztem a merénylőt és lefegyveztem.

— Nem sérültem meg, mert a merénylő bicskája nem ért hozzám. Azt hiszem, a legény nem lehetett józan, amikor engem megtámadott. Szeretném az ügyet békésen elintézni és remélem, hogy ez sikerülni is fog majd.

A testvérgyilkos szerzetes pöre.

(A censtochói zárda a vádlottak padján.)

Távirati tudósítás.

Petrikow, február 27.

A petrikow-i törvényszék előtt ma kezdődött a végtárgyalás a templomrablással és gyilkossággal vádolt Mazov szerzetes és vádlottársai ellen. A lakosság rendkívül fél van habborodva a censtochói szerzetesek ellen, akiknek legnagyobb része fogságban van.

A vádlottak padján ül Mazov Damas szerzetes mostohatestvérének, Mazov Vencelnek meggyilkolása és tízannégyezer rubel templompénznek elsikkasztása miatt, Starcejevics szerzetes a gyilkosság eltitkolása és a Mazov esketésének elősegítése miatt, Olezinszki Basil szerzetes egyházi vagyon elsikkasztása miatt Mazovné Halén, Mazov Vencelnek felesége és Mazov Damasznak szeretője, a vádlottgyilkos elrejtése miatt. Berkievics József kolostori lakatos és Blaskievics József kolostori szolgabűntett elősegítése miatt. Zaluga kolostori szolga hónapokkal ezelőtt Amerikába szökött.

A vádlottak közül Olezinszkit és két szolgát óvadék ellenében szabadlábon hagyták, a többit a börtönből vezették elő. A tárgyalás a nagyteremben folyik. E terem nagyrészt bel-toldi és külföldi újságírók, tanuk és szakértők foglalják el, akik a város valamennyi szállóját lefoglalták maguknak. Az igazságügyminiszter megbízásából több miniszteri tisztviselő vesz részt a tárgyaláson, amely teljesen nyílt.

Az elnöki széket Volkov elnök foglalja el. Egy hetven éves öreg ur, aki az orosz nyelven kívül jól beszél németül, franciául, angolul és lengyelül. Mint közvélő Micsizsky varrós-ügyész szerepel. A vádirat hatvan nyomtatottlap.

D'er.

A délelőtti a vádirat felolvasása töltötte ki.

A vádirat felolvasása után a tárgyalást a bíróság délutánra halasztotta, amikor megkezdődött a vádlott kihallgatása, aki a bírák legnagyobb meglepetésére kijelentette, hogy igaz is ő követte el a terhére rótt bűntetteket, azonban mindennek fivérének a felesége, Mazov Helen az oka, aki őt a bűn útjára térítette. Ez az asszony vette őt rá, hogy fivérért meggyilkolja. Azután elmondta részletesen a gyilkosságot, hogyan rejtették el a hulkát. Bevallotta azt is, hogy több lopást követett el.

A tárgyalást holnap folytatják.

HIREK.

Rosszul sikerült feleségvásár.

— Csaló kétszázötven koronás menyecske.

Távirati tudósítás.

Nagybecskerek, február 27.

Szokatlan — és család miatt indított büntető eljárásról fejtették meg a házasság ügye foglalkoztatja most a nagybecskereki rendőrséget. Kanaeski Zsiva neuzinai lakos asszonyt keresték a házhoz. Minthogy a falujában nem talált kedvére valót, bejött tehát Nagybecskerekre és ott nézett szét menyecske után. Kanaesi egy jó barátját, Latovlyev Györgyöt is felkérte, hogy ajánljon neki ismerősei közül egy asszonyt, aki ért a gazdasághoz. Latovlyev készséggel is vállalkozott erre és azonnal is tudott ajánlani egyet: Tosztay Lajosnéét, akinél azonban csak egy baj van, hogy már van törvényes férje, akitől ugyan különválva él az asszony, de a férj bizonyára nem adná oda a gazdag kérőnek kárpótlás nélkül az asszonyt.

Kanaeski azonban hajlandó volt egy bizonyos összegig menő alkudozásra.

A jó barát, Latovlyev György el is bírta a menyecske a házhoz, bemutatva Kanaeskinak, akivel azután megkezdtek az alkudozásokat. Végre az asszony 250 koronáért hajlandóan nyilatkozott Kanaeskihoz menni, de azzal a feltétellel, ha Kanaeski azonnal lefizeti az összeget. Kanaeski erre minden gyanu nélkül leolvasta előtte a 250 koronát. Ezután az asszony azt mondta, hogy csak a ruháit megy hazáig és azonnal visszatér hozzá, hogy már a délutáni vonattal elutazhassanak leendő lakóhelyükre.

Alig mentek ki a szobából, már kint az udvarban megosztották a pénzen, az asszony és a ravasz közvetítő Latovlyev, aki 150 koronát vasalt ki az asszonytól. Kanaeski Zsiva pedig hiába várta vissza az asszonyt, mert még aznap megszökött Melenőre. Legérdekesebb azonban a dologban a férj magatartása, aki az asszony után leselkedve, éppen akkor nyitott be Latovlyevhez, amikor Kanaeski a pénzt számolta le az asszonynak. Rögtön felismerte a helyzetet és magát mint a feleségének bátyját mutatta be Kanaeskinak. A becskereki rendőrség most család miatt keresi a házaspárt és a közvetítőt, akik időközben valamennyien megugrottak.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Változékony idő várható, elvéve csapadékkal és később hósi lyedéssel. A hőmérséklet déli tizenkét órakor 5.6 Celsius fok.

— Aradi postások előléptetése. A hivatalos lap mai számában az aradi postaalalmazottak közül történt előléptéseket is közreadja a kereskedelemügyi minisztérium. Az aradi kinevezéseket a következőkben közöljük: segédtiszt lett Soltesz Kornél eddigi segédtiszt jelölt, I. osztályú kezelő lett Dávid Zoltán, II. osztályú

kezelő lett Hentschel Lajos, Hentschel István és Hvozdovics József, I. osztályú kezelők lettek: Vetlényi Hilda, Angner Julia, Molnár Irma, volt II. osztályú kezelők, és II. osztályú kezelő lett Kapitány Erzsébet eddigi kezelő.

— Harminckét új osztrák főrend. Bécsből jelentik: Az osztrák hivatalos lap mai száma közli a Herrenhausnak új örökös és kinevezett tagjait, akik közül 14 konzervatív, 10 alkotmánypárti, 8 pedig néppárti. A 12 örökös tag között van egy herceg, 9 gróf és két báró, az élethezsziglan kinevezett tagok között van egy herceg, két gróf, négy báró, öt lovag és hat polgári származású egyén. Az ismertebb nevű államférfiak a következők: az örökös tagok között van Bádeni Staniszlau gróf galíciai tartományfőnök, Lamberg gróf titkos tanácsos nyugalmazott lovassági tábornok, Serényi gróf Morvaország tartományfőnöke. Az élethezsziglan kinevezett tagok között van Abrahamovics lovag volt miniszter és a Reichsrat volt elnöke, Call dr. az insbrucki törvényszék elnöke, Chiari dr. volt képviselő, Dörffeldr. udvaritanácsos a prágai német technika tanára, Escher Alfréd nagykereskedő, Guber Ignác dr. lovag az Osztrák-Magyar Bank alkormányzója, Lichtenstein Alajos herceg, az osztrák tartományi gyűlés főnöke, a keresztényszocialisták vezére, Sieghardt földhitelintézeti kormányzó, Urban Károly dr. volt német haladópárti országgyűlési képviselő, Bukovits lovag udvari tanácsos és Zacek dr. lengyel miniszter.

— Az aradi villamosok Rt. közgyűlése. Az aradi villamos Rt. ma délután fel 3 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését a társaság hivatalos helyiségében. Gulácsy Kálmán igazgatósági elnök előterjesztette a társaság tavalyi XII. évi mérlegét és zárszámát, mely szerint az elmúlt évben 195,168.75 kor. volt a társaság nyeresége. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak adandó szokásos felelősségi beszámolója után az igazgatóságba új tagokul Fényes Dezső ügyvezető igazgató és Lunzer Pál a „Részvénnytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok” számára cég előzetesítője választották meg.

— Gyermekpalota a fővárosban. Budapestről jelentik: Edelsheim Gyula Lipót, Széchenyi László gróf az Országos Gyermekvédelmi Liga elnöke és Szilágyi Arthur dr. a gyermekpalota létesítése érdekében ma a Házban felkeresték a miniszterelnököt és a kultusz-minisztert. Ugy Khuen, mint Zichy János gróf nagy érdeklődéssel karöltött fel a gyermekpalota létesítésének eszméjét és készséggel jelentették ki a terv megvalósítására támogatásukat. Az emelőpalota terveit már készen vannak és nemsokára hozzáfognak az építéshez.

— Temetés. Ma délután három órakor temették el Steinitzer Imre ismert aradi polgárt. A temetésen a város vezető férfiúi közül számosan megjelentek. A család távolabb lakó tagjai közül is sokan jöttek el így például itt, volt Polónyi Gézáné született Steinitzer Anna, továbbá Vörös Károly kuriai bíró és felesége született Steinitzer Etelka. A halottat a felső temetőben levő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— Tüntető orosz diákok. Szentpétervárról jelentik: Péterváron napok óta nagy izgalom van az egyetem körül. Tüntető a diákság a minisztérium törvénytelen eljárása ellen, hogy a cár részére adott autonómia ellenére is rá akarja erőszakolni az egyetemre az általa kinevezett tanárokat. Az előadásokat rendőri fedezet alatt tartották m.g. Három óra felé a rendőrség bement az egyetemre és több mint kétszáz diákot letartóztatott. Ma is a rendőrség tartja megszállva az egyetemet.

— Mangra Vazul lapot indít. Mangra Vazul gör. keleti püspöki vikárius, a magyarcsékei kerület képviselője tudvalevően lelkes agitációt fejt ki a magyar-román barátság megteremtésében. Ennek az eszmének sajtó útján való propagálását igen fontosnak és célravezetőnek tartván, buzgólkodásával sikerül Brassóban egy hetilapot alapítani, a *Destaperea* című ujságot, mely Mangra politikája értelmében gyűjt híveket a béke eszméjének. Mangra Vazul most abban fáradozik, hogy Nagyváradon hatalmas, román nyelvű hazafias napilap számára egyenese a talajt. Az ügyről a vikárius a következőket mondta:

— A magyar-román közeledés politikájának minden híve velem együtt úgy érzi, hogy szükség van egy nagy napilapra, mely eszménket minél szélesebb körben, főképpen a román nép körében terjeszti. A programunk nem volna más, mint megértetni a románsággal, hogy Magyarországon a nemzetiiségeket épenséggel nem üldözik s megvilágítani a helyzetet igaz színében, hogy kiderüljön mennyire áldásos volna, ha a nemzetiiségek békében élhetnek a nemzetel, ami fejlődésüket, kulturájukat biztosítaná. Magam nem veszek részt a lap alapításában, amelyről különben kissé korai beszélni még, de minden erőmmel igyekszem, hogy a hazafias terv megvalósulhasson.

— Az angol szénbányásztrájk előtt. Londonból jelentik: Asquith miniszterelnök és a bányatulajdonosok között lefolyt tegnapi tanácskozási kiadott hivatalos jelentés csak a tanácskozáson résztvett kormánypártiak nevét sorolja föl, de a tárgyalás tartalmáról nem tesz közlést. Az egyetlen válasz, melyet a jegyzőkönyvet író tisztviselőtől kapni lehetett, ez volt:

— A mi holoap fog történni, csak az Isten tudja.

A sajtóban optimisztikusabban kezdik föl fogni a helyzetet. Egy bányatulajdonos, aki a tegnapi értekezleten résztvett, kijelentette, hogy a helyzet kevésbé feszült és határozottan több remény van a kibontakozásra, mint eddig.

— Az örmült. Almászegresen, mint tudósítónk írja, hirtelen megörmült Zdremsán György vincellér, aki Hónigessz Nádor szőlőbirtokos szolgálatában áll. Zdremsánon már hosszabb idő óta a gyengeelméjűség tünetei mutatkoztak, de idáig nem látszott veszélyesnek baja. A napokban azonban teljes erővel tört ki a szerencsétlen emberen az elmebetegség. Egy reggel felesége a konyhában különös helyzetben találta Zdremsán Györgyöt. A megszarvadott ember a földön feküdt, fejét bedugta a boglyzemenec sájtáján, a kemencéire pedig tizenkét gyertyát állított. Az asszony rémülten sikoltozni kezdett erre a furcsa látványra. A lárma az elmebetegget indulatba hozta, dühöngeni kezdett, majd felrohant a padlásra és egy tövises drótdárszal felakasztotta magát. Még idejében levágták és örök álmába vették, tegnap pedig Nagyszébenbe vitték megfigyelés céljából. Zdremsánnak négy gyermeke maradt kegyelmes nélkül.

— Egy közúti vonat katasztrófája. Párisból jelentik: A Gar de l'Est egyik vonatát a Quartier Latiban, nagy szerencsétlenség érte. A mozdony vízhiány miatt nem tudott tovább menni, mire a mozdony vezetője leállított, hogy megnézze, mi a baj. Amíg a mozdonyt vizsgálta, az egyszerre oly erővel robbant fel, hogy az egész negyedben meghallották. Egy 25 kilogramm súlyú acélosó a robbanás következtében átroppolt egy négyemeletes házban, leszakítva annak erkélyét. A vonaton levő utasok valamennyien, ezútszerint tizenhatan, megsérültek, nyolcuk a sérülése halálos. A motor vezetőjét a robbanás több méternyire eldobta és agyrázkódást szenvedett.

— **Hervát lapok kolportáza nélkül.** Zágrából jelentik: A legutóbbi kihágások következtében a *Male Novine*, *Novoszt* és *Hrvacska Novoszt* lapoktól, amelyek bujtogató hangon iriak, megvonták az utcai elárúsítás jogát.

— **Földrengés.** Budapestről jelentik: Tegnap este 9 óra 32 perctől 9 óra 45 percig gyöngye közeli földrengést jeleztek a Budapesti Egyetemi Obszervatórium műszerei. A Weichertinga legnagyobb kilengése észak-déli irányban $1\frac{1}{2}$ kelet nyugatiban 4 mm. volt.

— **Huszonnégyórás sztrájk Franciaországban.** St. Etienneből jelentik, hogy a bányászok szindikátusa elhatározta, hogy március 11-én huszonnégy óráig tartó általános sztrájkot rendez, hogy nyomást gyakoroljon a parlamentre, amely előtt most vannak a bányászok követeléseit. Híre jár, hogy a bányászok nemzeti bizottsága ugyanilyen határozatot hozott és így a huszonnégy órás általános sztrájk egész Franciaországra kiterjedt.

— **Hajjal beültetett kopasz fejek.** Budapest-ről jelentik: Székely Ferenc dr. budapesti gyakorlóorvos, aki évekkal ezelőtt a szegedi állami bábaképzőintézet segédorvosa volt, később Havas professzor mellett dolgozott a Szent István kórház bőrgyógyászati osztályán egy hajbeültetési módszert talált fel. Székely dr. találmánya szerint alig látható, vékony aranyfonálból horgocskát készítenek. A horgocskát hajszálat fűznek, úgy, hogy befűzés után a horgocskából dupla hajszál áll ki. A horgocskát pravasz tübe húzzák és miután a fejbőrt teljesen sterilizálják, aseptikussá tessik és kokainnal és novokainnal érzéstelenítik, a tüvel minden fájdalom nélkül a fejbőrbe erősítik a hajszálat tartó horgocskát. Az, ahinek a haját beültették, bátran fésülködhetik, moshatja a fejét: a hajszál el nem mozdul, sőt megállapították, hogy erősebben áll, mint a természetesen nőtt a haj. Az eljárás egészen fájdalommentes és gyors. Egy ülésre és szinte anélkül, hogy a páciens érezné, hatszáz ezer hajszálat lehet elhelyezni. Székely Ferenc dr., az Orvos-egyesület ülésén három uriembert mutatott be, akik teljesen kopaszok voltak s akiknek fejét egészen beültette.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 27-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: **Született:** Szántó György acsev. tisztviselőnek Gyula nevű fia. Lukács Sándor írtnak Gyula nevű fia. Major Sándor dr. máv. fogalmazónak Zsombor nevű fia. Képes János napszámosnak Mária nevű lánya. **Meghalt:** Mészáros János 60 éves napszámos. Kovács József 52 éves pincér. Szedlácsek Jánosné 26 éves pincérmester neje. Steinitzer Imre Pál 74 éves magánzó. Jungyik Borbála 2 éves leány. **Házasságot kötött:** Rozenczev József kereskedősegéd Trebitsch Margittal. Hevesi Ferenc földműves Faragó Katalinnal.

— **Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen** gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volna, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csak a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 6881

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható *Juhász és Társa* modern könyvesházában *Andrássy-tér 16. sz.*

— **Revue Parisienne.** Nagy tavaszi divatalbum 2 kor, Saison Parisienne tavaszi divatalbum 1 kor. 50 fillér. Kapható Aradon *Ingusz I. és Fia* cégnél *Weitzer János-utca.*

— **Hogyan óvjuk lábainkat?** Mindenkit nagyon közelről érint a hideg, nedves időjárás. A leghamarabb fázik meg a láb, sok esetben megfagy ezáltal tuuszem bűtyök képződik, úgy, hogy többé csinos cipőt nem viselhetünk. Hogy ezeket a keletkezéseket elkerüljük, ajánljuk nőknek, férfiaknak és gyermekeknek a Moskovits „Anatómiai” cipő viselését. Kapható a gyár fiókraktárában Arad, Szabadságtér 18. szám.

— **Medgyaszay Vilma** a világhírű cabaret művésznő így ír a dr. Biró féle Havasi-Gyopár krémről: Kedves Doktor Ur! Az ön által készített „Havasi Gyopár Crém” a legkitűnőbb arc krém! Mindenkinek ajánlhatom. Kitűnő tisztelettel *Medgyaszay Vilma.* 5093

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle fejfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárán Arad, Boros Béni-tér. 4676

— **Üzleti könyvek, u. m. straszák, naplók, főkönyvek, másoló könyvek, a legmodernebb irodai cikkek, mindenféle papíráruk nagy készlete.** Az összes könyv- és hangjegyvadászok raktáron. Nagyválasztéku könyv- és zenemű antikvárium. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár és zeneműkölcsönző intézet. *Kerpel Izónál, Aradon. Telefon 385.* 4871

TARKASÁGOK.

(Az önkéntes és a kapitány.) A katonák a világ legminőségesebb emberei. Mindent a legapróbb részletekig vizsgálják meg, de különösen azt a borzasztó titokzatos valamit, amit dinstrog-lamának hívnak. A múltkoriban a fehértemplomi önkéntesiskolában épen erről a nagyon érdekes könyvről volt szó. Az iskola vezetője két-három pontot magyarázott el belőle három teljes órán keresztül. A végén meg akarta nézni, hogy mi haszna volt a magyarázatának. Felzúgított egy aradi önkéntest:

— Egyéves önkéntes X.1 Mondja meg nekem, hogy mit fog akkor tenni, ha az ütökötben egy ágyugolyó letépi a lábat?

A felszólított önkéntesnek már gyermekkor óta nagy hajlandósága volt a katonasághoz, melyhez különben közeli nexus fűzte: ő volt az, aki nem találta fel a puskaport. A kapitány szavaira strammul haptákba vágta magát, majd egy negyedórai gondolkodás után kivágta:

— Jelentem alásan kapitány ur — el fogok esni!

(Tévedés.) Sokat suttognak most a városban arról, hogy egy aradi aszonyka, aki nemrégiben esküdtött hűséget az urának, esküje ellenére is megszökött a városból, még pedig egy katonatiszttal. A férj valószínűleg úgy gondolkodott, hogy a katonatisztnak pechke volt s — legalább látszólag — ügyet sem vett a dologra. Akadt azonban barátai között egy tapintatlan, akizáróba hozta az ügyet:

— Te, mond csak, mit csinál a feleséged? Már rég nem láttam!

A férj egész nyugodtan felelte:

— Otthon van! Fekszik. Nem jól érzi magát. Igen, már négy hete beteg!

— U-u-ny? Mert tudod, hogy a városban azt beszélik, hogy megszökött egy hadnaggyal.

Ez már több volt, mint amennyit a férj fleg mája elbirt. Dühösen ordított rá a tapintatlan kérdésősködőre:

— Hogy mersz ilyet mondani te gasember! Micsoda disznóság ilyen híreket terjeszteni! Nem is igaz, mert az illető egy kapitány volt!

(A főpincér a régi.) Csányi Mátyas, az aradi színház volt karmestere a minap Aradon járt, hogy három estére ekerje Szendreytől *Huszar* Károlyt, aki a Péter abbé szegedi előadásain fog énekelni.

A karmester az ideje legnagyobb részét a Városi kávéházban töltötte. Ugyanis a művész Aradot nagyon jól ismeri, csak épen a Városi kávéház volt még ismeretlen előtte. Amióta Csányi Aradról elment, a régi piszkos „Városi” helyén új, modern helyiség áll, amelyben ugyan mindenki régi, csak a füst új: nagyobb és kellemetlenebb volt azelőtt volt. A karmester boldogan szemlélte

az új berendezést, amikor megjelent előtte a főpincér. Ettől a Csányi arca elkomorult. Ugyanis a „főpincér” állandóan haragban állott, mert Csányi úgy találta, hogy az a visszaadással folyton téved. És folyton a vendég terhére téved.

Amikor most is fizetésre került a sor, Csányi ridegen mondta be a csebhét:

— Egy pikkoló fekete, egy uszonnakávét hat kilóval, egy kis imbiat, egy üveg sör, négy kenyér, öt szivar.

A főpincér számol és kimondja a végösszeget:

— Négy korona nyolcvan.

Csányi is számol és ő is kimondja a végösszeget:

— Négy korona negyven.

A főpincér meglepetőzik:

— Oppardon, tévedés, csakugyan négy-negyven.

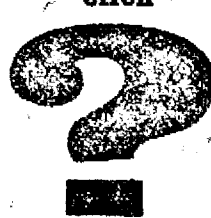
Csányi fizet, de közben megjegyzi:

— Azt látom, hogy a kávéházat restaurálták, de sajnos, a főpincér koponyáját nem tudják re-noválni.

Mit használjunk

hajhullás és fejkorpa

ellen

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hathatósabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többszörösen rectifioált petroleum kivonat van elismerve. Ezen kivonatot a forgalomban

Dr. William Patterson
American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona.
Kapható Aradon

Hánzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria
Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits drogulsték, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

TANÜGY.

(—) Az aradi állami felsőbb leányiskola palotájának építési ügye. A vallás- és közoktatásügyi miniszter február 8-án kelt 146749—1911. sz. a. Arad szab. kir. város közönségéhez a következő rendeletet intézte:

„1909. évi november 20-án 29448. sz. a. és 1911. évi április 26-án 48902. sz. a. kelt leirataim kapcsán figyelemztetem a szab. kir. város közönségét, hogy az aradi állami felsőbb leányiskola és internátus építésének megkezdésére 1911. április 12-én 8084. sz. a. tett fellejlesztésében 1913-ra a szab. kir. város közönsége kötelezettséget vállalt. Euféfogva az építkezés előintézkedéseit olyképen kell megtenni, hogy az építkezés 1913. tavaszán okvetlenül megkezdessék.”

Ismerve Arad város művelt közönségének az állami felsőbb leányiskola iránt tanúsított meleg érdeklődését, s a kulturális intézmények

Tetra higénikus csecsemő kelegye

főelarusító helye (legolcsóbb gyári áruk!)

Bársony Andor

harisnya-, kötött és szövött-
áru üzletében kaphatók ⁵⁹⁶¹

Arad, Szabadság-tér 17. sz. Telefon 642. sz.

íránt tanúsított áldozatkészségét, melyet eddig másnemű intézetek felállítására [érdekében kifejtett, hisszük, hogy ez a már régóta vajudó kérdés, valahára a kellő mederbe terelődik és a városi tanács nem fog késni, hogy ezt az ügyet a legközelebbi városi közgyűlésen tárgyalassa. Ez annál inkább szükséges, mert ennek a dolognak végleges nyélbe ütéséig még sok fórumot kell megjárnia.

VIDÉK.

Közgyűlés. A máriaradnai magyar dalár-egyesület a hó 25-én tartotta rendes évi közgyűlését, melyen az 1911. évi zárszámadást jóváhagyták s az 1912. évi költségvetési irányzatot szavazták meg. Végül a tisztikart következőleg alakították meg. Elnök: Németh Dező. Alelnök: Bodó Albert dr. és Mátyi János. Titkár: Labuda János. Penztárnok: Babella Antal. Háznagy: Sztoján József. Üpvezs: Urszu János dr. Karnagy: Moravetz Károly. Választmányi tagok: Botos József, Deák Tivadár, Isz-pár Péter, Mager János, Schweiger József, Szász Péter. Labuda János indítványára jegyzőkönyvi készítményt és elismerést szavaztak az egyület szilvis elnökének, Németh Dezőnek.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZI ÉRKEDÉS

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujrad, február 27.

A gyakorlati gazdasági szempontból kedvezőtlen. Üdvös lenne, ha már állandó meleg időt kapnánk.

A gabonázlet irányzata lanyha.

Elkelet a mai piacon:

500 mm. buza	10.60—10.70
200 mm. tengeri	8.50—8.60
— mm. rozs	9.60—9.70
— mm. árpa	8.80
— mm. zab	9.20

Az árak ötven kilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Déltizedi tudósítás.

Budapest, február 27.

Készárú.

Amerika 1/4-el olcsóbb. Kínaiat, vételre megfelelő, 25 ezer mm. változatlan.

Határiddé.

	Déli sáv	2 órai sáv
Buza 1912. április	11.77—11.78	11.77—11.78
Buza 1912. május	11.68—11.69	11.69—11.70
Buza 1912. október	10.97—10.98	10.98—10.99
Ros 1912. április	10.60—10.61	10.55—10.56
Ros 1912. október	9.24—9.25	9.22—9.23
Vas 1912. május	8.86—8.87	8.87—8.88
Zab 1912. április	10.18—10.19	10.18—10.19
Zab 1912. október	8.50—8.51	8.48—8.49

Az árak 50 kilogrammonként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Február 27. —

Magyar aranyjárdék 4%	109.90
Magyar koronajárdék 4%	89.85
Magyar koronajárdék 3 1/2%	78.40
Magy. földtörzs. kötvény 4%	91.—
Horvát-szlavon földtörzs. kötvény	92.25
Magyar nyereséssorsjegy kölcsön	213.—

Tiszassab. és megeődi sorsjegy kölcsön	149.—
Osztrák járadék papírban	80.65
Osztrák járadék esüstbe	93.25
Osztrák járadék aranyban	13.90
Osztrák koronajárdék 4%	80.10
1880. évi osztrák államsorsjegy	159.—
Osztrák-magyar bankrészevény	19.78
Magyar hitelbank-részevény	868.25
Osztrák hiteltintéseti részevény	657.—
Osztr.-magy.-államvasut. részevény	739.50
80 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi marka	117.65
London vista	241.—
Páris vista	95.45
70 márkás arany	28.51

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1912. február hó 28-án

C; szíjat

C; törtet

A kis gróf.

Operette 3 felvonásban. Irtá: Márton Ferenc. Zenéjét szerlette: Dr. Rényi Aladár. Karnagy: Tüger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Agárdy Guido	Gyöző A.	Zapolya	Polgár S.
László, fia	Huszár K.	Itatos	Kuicsár L.
Howard	Neogrady D.	Egressy	Csáky F.
Miss Carter	Várnaine.	Kállai	Vas Jenő.
Rózi	Diósy Nusi.	Mini	Nógrádi M.
Csibrákné	Benkóné.	Dr. Hennery	Cseh F.

Kezdeté este 7 1/2 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma szerdán, 1912. február 28-án:

1. Laxenburg. Természetutáni felvétel. — 2. A fetszhalott. Kacagtató.

3. A legszebb mozgófénykép sláger

HALÁL HAJÓ.

Tragédia 2 felvonásban.

Az előadások kezdete délután 1/2 órától folytatódólagosan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér. III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. — Hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Müsört ingyen kapni a jegyszédőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

URANIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma szerdán, 1912. február 28-án:

1. Részeg püpecsbős. Humoros. — 2. Brazíliai csapatok. Természet után. — 3. Az alkalmi férj. Kaoagtaó. — 4. A halálhajó. Rémes hajókatasztrófa a háborgó tengeren. 3 felvonásban. 3000 méter. Sláger kép.

Előadások d. u. 1/2 órától kezdve este 11 óráig. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér. — Az előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTTÉR.*

T. C.

Tekintettel arra, hogy az elmúlt év szeptember havában a szőlőmolyokra vonatkozó cik-
kembem ígéretet tettem arra nézve, miszerint annak írtására vonatkozó tanácsaimat és védekezési rendszeremet „mely az orsz. szőlőmoly kongresszuson is általános tetszés- és helyes éssel fogadtatott”, — közölni fogom; — de miután e lap hasábjain ezen terjedelmes ismertetésem le nem közölhetem, tisztelettel tudatom, hogy a szőlőmoly és molyhernyók írtására vonatkozó gyakorlati tanácsaimat mindenkinek díjtalanul rendelkezésére bocsájtom — aki ez íránt üzletünkben Vojtek és Weisz Arad jelentkezik; illetve mindenkinek postán bérmentve megküldjük, aki eziránt egy levelezőlapon hozzánk fordul.

1244

Vojtek Alajos.

Köszönetnyilvánítás!

Képtelen vagyok mindazon egyes uraknak, kik szeretett nőm, illetve édes anyja, elhalálozása alkalmából, oly kiváló módon nyilvánított részvételükért köszönetet mondani.

Ez uton mondok hálás köszönetet Öméletéséga báró Nopcsáné urasszony jószágos és leereszkedő részvételeért azon csapással szemben, mely bennünket ért.

És végül mindazoknak, akik koszorúküldéssel és részvétellel megadták kedves nőmnek, Szedlacsek Theresiának, az utolsó tiszteletet és ezzel nagy bánatomat némileg enyhítették.

Ujarad, 1912. február hó 28.

1242

Szedlacsek János.

GYÖRGY MENYHÉRT ÉS TÁRSA

Elegáns SZABOTT AR!

Angol raglánok,
Selyem köpenyek,
Posztó-felöltök, TELEFON 855.

Leányka-kabátok,
Gyermek-kabátok,
Angol costumeok,

Trotteur costumeok,
Leányka-costumeok,

Divat aljak. SAJÁT MŰHELY!

Arad, Andrássy-tér 8. szám.

A Minörta-templommal szemben.

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kosuth szoborral szemben.)

Magy választék III

2802

Olcsó árak!

Külön osztály mértékszerinti rendelésekre.

DIVAT

Levélpapírok

Legujabb, legszebb
kivitelben doboz-
onként 8, 6, 4 és
2 korona helyett
4,2 és 1 koronáért
árusítatnak

amíg a készlet tart
INGUSZ L. és Fia

könyv- és papirkereskedésében
Weitzer János-utca
Telefon 517.

Helybeli
képeslapok
darabja
4 és 2 fill.

Képes
művészártyák
leszállított árban.

— — — — —
Egy 7 és egy 3 szobás modern
lakás **kiadó.** Bővebbet az
üzletben.

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

INGATLAN.

Darányi-utca 2. számú
ház szabad kézből eladó. Bővebbet
Edelmüller, Magyarád. 1142

Eladó
Révai-utca 2. sz. ház. Bővebbet
ugyanott. 5834

A város belterületén
nagyobb telek megvételre keres-
tetik. Ajánlatokat „Központon”
jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Csillárok,
Villamos felszerelést
legelőszobában
Diamant-nál

Jó egészségének
fentartására használjon mindenki
Kárpáti-féle
epéhajtót,
mely a legkiválóbb fájdalom-
nékilli gyomor tisztító hálszer.
Ize édes, hatása gyors és biztos.
1 üveg utasítással 40 fillér.
12 üveg franco K 480. Kapható
kizárólag a készítőnél
KÁRPATI JÁNOS
gyógykészletárú 4678
ARAD, BOROS BÉNI 7. ÉR.

MAGYAR KIRÁLY
szálloda és vendéglő.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség becses figyelmét felhívni
vendéglőm- és szállodámra,
hol tisztán kezelt hegyi borokkal,
izletes meleg és hideg ételekkel szol-
gálhatok az igen tisztelt közönségnek

Figyelmes kiszolgálás. 1096
Jutányos árak. Tiszta vendégszobák.
Magamat a nagyérdemű közönség
becses pártfogásába ajánlva, mara-
dok kiváló tisztelettel

Porczán Lajos, vendéglős.

ARADI (Seelinger) M. A. Salac-utca 1. ARAD.
Uri, női és gyermekcipők raktára.

Van szerencsém az igen tisztelt volt rendelőim, vevőim és a n. é.
közönség b. tudomására hozni, hogy cipőüzletemben

a mérték utáni megrendelések készítését megkezdtem.

Bátorkodom a nagyérdemű közönség velem szemben tanúsított
régibizalmára hivatkozva kijelenteni, hogy a jövőben még nagyobb
erővel és jól ismert szakképzettségemmel, amelyet az elmúlt öt év
alatt még fokozottabban kifejlesztettem, állók az igen tisztelt rendelőim
és vevőim szolgálatára

**Üzleti elvem a legjobb minőségű anyagból
dolgozni, mérsékelt árak mellett.**

**Készítek amerikai, angol és francia divat-
különlegességeket, ugyancsak fájós lábakra
orthopéd gyógycipőket.**

Becsés pártfogásukat kéri tisztelettel:

**ARADI (Seelinger) M. A. SALAC-
UTCA 1.**
TELEFON 902. JAVÍTÁSOK ELFOGADATNAK.

LENGYEL GÉZA

épület- és diszmű bádigos
Mártonfi Viktor utóda

ARAD, BOROS BÉNI-TÉR 2.

(A Széchenyi gőzmalommal szemben.)

Elvállal mindennemű épü-
let- és ornamentikai mun-
kákat, u. m.: tornyok, ku-
pola manzárt, diszpárká-
nyokat, manzárt és fedél
ablakokat, tetőcsucokat,
vizgyűjtő üstöket, stb. leg-
komplikáltabb rajz, vagy
minta szerint. Raktáron
mindennemű háztartási cik-
keket. Javítások gyorsan
és pontosan eszközöltekn.

**Költségvetéssel kész-
séggel szolgálok.** 1229

Kereskedelmi
gyakorlattel

bíró gép- és gyorsírásban jártas

leány

helybelinagy
vállalatnál

márc. 1-re állást nyer

Ajánlatot **PONTOS** jelige alatt
a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Eszen rovatban minden sor egy-
esetben bolktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 152-rt. 22.
Kiadóhivatali telefon: 157. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útványon küldendők — a levélben a szöveg elől — vagy levélbélyegben. Tudakozásnál a hirdetés száma miniszter: 157. sz. Levélbeli megkereséseknél, (a jelölt leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válszabályozás szabályozás. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számíthat. Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kiadóhivatalban felvételre kerül. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatalban minden díjjal megkeresendő. HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRÁIG VÉTEK FEL.

LEVELEZÉS.

Valódi francia

gummi különlegességek (férfi és női övszerek) és e szakba vágó cikkek legnagyobb választékban, Hegedűs Gyula üzletében. 995

Vig özvegy

kérünk a hirdetésért 80 fillért.

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-5251

OKTATÁS.

Gyakorló és vitagyorsírási tanfolyam.

Március hó 1 én gyakorló és vitagyorsírási esti tanfolyam veszi kezdetét. Azok részére, akik gyorsírási tudásukat tökélesíteni akarják. Mérsékelt tandíjak. Ziffer Sándor Józseffőherceg-ut 7. I. em. 4904

Ha pecsétes a ruhája

csak a „Purinált” használja. Vojtek és Weisz-tól. I-5251

ÜZLETEK.

Kiadó

szokás üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5188

Fűszer üzleti

berendezés teljes felszereléssel, esetleg áruval együtt eladó. Cim Ponta Demeter kereskedő Ópécska. 1191

Idéken

(Arad közelében) egy hosszú év óta fennáll jóforgalmu fűszer- és vegyeske kereskedés trafikkal, elköltözés miatt, nagyon jutányosan átadó. Cim a kiadóban. 1117

Makón

(Csanádmegye) egy kitűnő forgalmu, kisebbszere vendéglő nagy portával és házzal, az egész ház alatt pincével, elköltözés miatt, nagyon jó feltételek mellett, házal együtt, azonnal eladó. Makó, Zöldfa-utca 37. sz. 1168

Üzlethelyiség

a Neuman-palotában május 1-re kiadó. 1239

KIADÓ LAKÁS.

Ha kiadó lakása van, Hirdesse e rovatban.

Batthyány-u. 31. sz.

háiban egy négyszobás utcai lakás, fűdő-szobával, villany világítással, május 1-től kiadó. 1173

Első emeleti

lakás az Andrássy-téren banknak, vagy más intézetnek május hó 1-ére kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti Vojtek és Weisz fertőtlenítő szerrel. I-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Nevelőmő

kerestetik Aradra két elemi iskolai gyermek önálló tanítására. Aki zongorát és franciát is oktat, előnyben részesül. Cim a kiadóhivatalban.

Keresünk

fiók üzletünk részére óvadékképes üzletvezetőt, évi forgalma 35—40 ezer korona. Bővebb felvilágosítást Róth Lipótné és Herman cég. Maros-kaproncza posta Maros-bors. 1179

Intelligensebb fiu

fogtechnikus tanulónak kerestetik. Cim a kiadóban. 1181

Héttagból álló fuvózenekar

egy karmestert keres, fizetését Medgyesbodzásra a tagokkal állapítja meg. Ajánlatot, vagy személyesen jöjjön el Medgyesbodzásra. 1240

Tanuló felvétetik

Hoffmann Ottó fűszer- és csemegekereskedésében Arad, Szabadságtér. 1238

Elárúsítónő,

ki a géphimzésben fog kiképeztetni és mint oktató alkalmaztatni „Jó állás” jelige alatt ajánkozhatik e lap kiadóhivatalába. Magyar, német és román nyelvtudás megkívántatik. 1248

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Ha venni, vagy eladni akar

— eredményt úgy ér el hamar,
ha az Aradi Közlöny-ben hirdet.

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin foggermje. I-5251

Tökmag

és tökmagolaj kisebb-nagyobb mennyiségben kapható Bontos Lajos olaj-malomtulajdonosnál Nagyszalonta. 471

Dívatlevélpapírok

legújabb, legszebb kivitelben dobozonként 8—, 6—, 4— és 2— korona helyett 4—, 2— és 1 koronáért árusítatnak, amíg a készlet tart Ingusz I. és Fla könyv- és papirkereskedésében, Weitzer-utca. Telefon 517. Helybeli képeslapok darabja 4 és 2 fillér. Képes művészártyák leszállított árban. 555

Képkertet mintákból

legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve, ugyanint mindenemű üvegezést olcsón és pontosan eszközöl Fischer Mór, üveg- és porcellán-, lámpa-, diszmuárkereskedés Andrássy-tér 20. Megyei és városi telefon 588.

Egy szoba

és konyha, új matt butor azonnal eladó. Kasza-utca. 27. 1182

Az Első aradi 112000 kötetből

álló kölcsönkönyvtár számos újdonságot magyar, német, francia és angol nyelvben tartalmaz. Minden folyóirat, divatlap, Tolnai világlapja összes kedvezményrel mindig raktáron. Krausz Paulin könyv- és papirkereskedésében, színházépület. Telefon 511. 4481

Mosdó szappan

kölni viz, hajviz, fogpor, fogpaszta, hölgyporok, s mindenemű illatszerek, kefe és fésű árak legolcsóbban Hegedűs Gyula üzletében kapható. 995

Herítés-ozalep

2—2¹/₂ méteres száraz, igen jutányos áron eladó. Dengl fatelep, Kossuth-utca végén. 1227

Eladó

óriási világító képességű elegáns, modern, réz, petroleum függőlámpa, önfűtő fürdőkád, jégsekény, erkélyre való nádgarnitúra, virágnak való ablakrács, órák, képek, csipkefüggönyök, függönytartók, stb. Bővebbet Deak Ferenc-utca 42., a házmesternél. 1237

Párisi divatalbum

a legjobb 770 tavaszi színes model képpel 2.— kor-ért kapható Pichler Sándor könyv és papirkereskedésében Arad, Szabadságtér 1. sz. 2561

A borvédő

megvédi csapon álló megkezdett borát ecetesedés, virágzás és mindennemű borbetegségek ellen. Vojtek és Weisz. I-5251

KÖLÖNFÉLE.

4 hetes

gyönyörű, egészséges román fiu, törvényes szülők gyermeke, örökbe kiadó jobb családnak, anya elhalálása miatt. Cim Bora József, Nagyhalmagy. 1286

Jó, tiszta

házas és zamatos magyar konyhat, jutányos árakkal és jó kiszolgálással havi bérletre ajánl: Kaiser Parkvendéglős Luther-u. 1. 1208

Minden ragyog,

ha Raport fémtisztítót használ, Vojtek és Weisz-tól. I-5251

Gyomor- és idegbetegek

Sensatioan meglepő eredményt érhetnek el a világhírd Winter-féle Naitter tablettákkal. Biztos eredmény az állandó jó eredmény biztosítására. Számtalan elismeréssel. 1 doboz 250 drb., mely egy évre elegendő. Napi adag 2 tablett. Ára 5 korona. Egyedüli elárúsító Arad és Aradmegye részére Karmen Gyula Akác-utca 10. Vidékre utánvét mellett. 5889

Kopott parket

tükröfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pasztájával dörzsöli fel. I-5251

**Ernyő, fűző, egyenes-
tartó és haskötő kü-
lönlegességek készítője**

Varga D. Dani
Arad, Andrássy-t. 20
Telefon 808. szám. 247